

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-betűs betűsor egy sor 20 fillér,
minden következőnél 10 fillér.

Nyitólár sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, április 28.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreltek: Az új ülészek előtt.
Falusi orvosok.
Az orosz-japán háború.
Az innai térítők a bíróság előtt.
Agyonlőtt önkéntesek.
A vasuti sztrájk után.
Fenyő Sándor székébe.
Két híres ember regénye.
A szanatórium-estély.
Ugryen Gábor árverés.
Munkás-megállapítás Aradon.
Estély Károly Aradon.
Hozomány nélkül.
Tárcs: A tükrös szekrény. Írta: Hedenstjerna.
Csarnok: Az új ülészek előtt. Írta: Camille Lemonnier.

Az új ülészek előtt.

Arad, április 27.

Hű Magyarországa és Társországai-
nak zászlóit, egyházi és világi főren-
deit és képviselőit a jövő hét során újra
összehívja a király. A vasuti sztrájk
miatt idejének előtte kapták meg a fölso-
rult méltóságok és honatyák az ülésze-
ket berekesztő királyi kéziratot. Most,
hogy a vasutakon rendben megy a for-
galom, a hangulat lecsöndesedett, s kö-
rülbelül alig van nyoma valamiben az
egy hét előtt kitört, országos ellenállás-
nak, a miniszterelnök, valószínűleg e hét
végével előterjesztést tesz a királynak az
új ülészek egybehívása iránt.

A kikben van hit a magyar parlament
munkaképessége felől: szép reményeket
fűznek az új ülészekhez. Legyen jobb az
elődjénél! Lehet, hogy jobb lesz. Oly ne-

héz elhinni! Ha az ellenzék maga már
nem szegné utját a komoly parlamenti
működésnek, külső körülmények gátolják
azt. Oly rövid ideje, hogy a törvényho-
zás nemcsak ujoncjavaslaton és indemni-
táción, hanem az időnek szóló dolgokon
fejthette ki hivatását: s megakasztotta
ezt, egy időre a nagy sztrájk.

A megnyitott új ülészekben is egy
ideig erről lesz szó. Előre meg lehetne
írni a tudósítást azokról a műviharokról,
a melyek királyi parancs, az ülészek
berekesztése és a kormány merev állás-
pontja miatt meg fognak indulni. Il faut
passer par là, — utóvégre semmi baj se
fog származni belőle, s még Lengyel Zol-
tán se teszi nagygyá az ő mentelmi jo-
gainak majdnem hogy megsértése.

A mint sejthető, nem fog sokáig tar-
tani. A felbuzdulás lelohadt. A Kossuth-
párt egészen elcsöndesült. Ugy látszik,
hogy az öregek felfogása győzött.

Vasárnap volt a mérkőzés értekezle-
ten kívül. Polónyi Géza és Justh Gyula
kerültek egymással szemközt. Polónyi
Géza ádáz, harcot hirdetett a kormány
ellen, Justh Gyula pedig a rideg bíráló-
tot és győzött az utóbbi felfogása, a mely
elejét vette annak, hogy a párt komoly-
ságához és hivatásához nem illő határo-
zatot hozzon ismét. Az ugynevezett lesze-
relés óta második eset ez, hogy a párt
harcos vezérei obstrukciós küzdelemben
akarták belevinni a pártot, azonban ezut-
tal nem sikerült. A párt e héten egyéb-
ként még egy értekezletet tart, hogy a
helyzethez, a vasutasok mozgósításáról

szóló királyi parancshoz és Lengyel Zol-
tán mentelmi ügyéhez állást foglaljon. A
határozatok azonban csak akadémikus
jellegűek lehetnek. Különösen a második
pontban, a mennyiben függetlenségi is
elismerik, hogy a királyi rendelkezés tör-
vényen alapul és végrehajtását is ezen
az alapon ejtették meg.

Stilszerű és érdekes volt a dissziden-
sek magatartása. Apponyiék is értekez-
letre verődtek össze hétfőn. Ide-oda hul-
lámzóttak az eszmék, megállapodásra azon-
ban nem jutottak. Akkor azután telefo-
non a Kossuth-párthoz fordultak. „Mi a
Kossuth-párt határozata?” — volt a tá-
volból tett kérdés. „Érdemleges határozat
nincs” felelték a Kossuth-pártkörből. És
csudadolog. Apponyiék kommunikét adtak
ki, hogy a nemzetipártiak az este esz-
mecserére jöttek össze csupán, értekezle-
tet pedig nem tartottak.

A néppárt azonban formás határozat-
tal rukkolt ki. Rakovszky Istvánnak és
harcos híveinek az volt a szándékuk, hogy
az ellenzéken koalíciót szerezzenek a kor-
mány megbuktatására, ezzel szemközt azon-
ban az ugynevezett aulikusok győztek,
Zichy János gróf és gárdája, a kik tilta-
kozásra szorítottak csupán, elítélvén azt
az ugynevezett korrump liberalizmust és
azok között ökölnyi betűkkel hirdetvén,
hogy a legkülönb párt mégis csak a nép-
párt és a tulvilágon is csak az bol-
dogul, a ki idelent a néppárt eszméit
hirdeti.

Mindez, a politikai helyzet avatott
szemlélői előtt annyit jelent, hogy a par-

A tükrös szekrény.

Írta: Hedenstjerna.

A Strömbom-család nagyon boldogan és
megelégedetten éldegélt, azaz, hogy még sem
olyan boldogan és megelégedetten, mint má-
kaságuk ideje alatt, mert az asszony megtudta,
hogy férje évenként 100 korona áru szívat füs-
tölt el, a férj pedig arra jött rá, hogy a felesé-
gének van egy nagynénje, a kinek havonként
10 korona segélyt küldözget.

De azért nem jutott eszébe az asszonynak,
hogy férjét meglojja, mikor alszik s a mikor
már ő felkelt, még azután is sokáig horkol. S
a férj se érezte soha azt a benső ösztönzést, hogy
a tüzfogót verje a felesége hátához, mikor az
kifelé menve, el nem mulasztotta azt a meg-
jegyzést, hogy a függönyök dohányfüstök.
Ennek folytán hiszem, hogy ezekben a rossz
időkben ezt a házasságot teljes joggal monda-
tom boldognak.

Jövedelmük elegendő volt egyszerű élet-
módjukhoz s szénával kitömött szalonbutorok
beszerzéséhez. Egyszóval egyszerű emberek vol-
tak, de volt is olyan jó ebédjük, hogy az asz-
tálnál még ebéd után is ülve maradtak, hogy
kihintázzák, mikor a gyomruk már úgy feszült,
mint a katonai parádén a nagy dob kutyabőre.

És volt két gyermekük is, a kik általában
nem voltak piszkosabbak a hasonló kora többi

gyermekneké. De ha látogató jött, a papa min-
dig a szalon ajtajában fogadta őket s a mama
mindkét karján egy-egy gyermekkel tűnt el és
tizenöt percig nem lehetett egyebet hallani, mint
a víz loccsanását s valami katógó hangot, mint
a mikor az embernek nincs oloja s elharapni
próbálja a cárnát, melylyel egy nyakbort varrt
fel; gyöngéd csattanásokat pufók arcocskák s
ilyetén aggodalmas felkiáltásokat: „Ejnye ma-
ma, de haragszol ma!” ezután betoppantak az
első Strömbomok még nedves fésült hajjal s va-
lami olcsó szappan szagától messzire illatozva.

De a jó Isten nem akarta, hogy ez a
boldog állapot sokáig tartson, azért hát elküld-
te hozzájuk Lujza néni látogatába.

Lujza néni 70 éves, szőgletes, sovány nő-
személy volt s az egyetlen reménység, hogy az
álla és orra, melyek-évről-évre mindjobban köz-
lekedtek egymáshoz, egyszer csak összenőnek
s aztán nem tud lélegzetet venni; de ahhoz
egy fél hüvelyknyi még mindig hiányzott.

Hét hétig édesítette meg a Strömbom-csa-
lád életét s elutazásakor elhatározta, hogy va-
lami szép ajándékkal lepi meg őket. A hete-
dik héten nagyszerű árverés volt egy grófnál,
ott Lujza néni megvett egy elegáns tükrös-szek-
rényt, mely valaha 300 koronába került, 48 ko-
rona 56 fillérért s hazavitte Strömbomékhoz. Más-
nap pedig elutazott.

A Strömbom-családnak eddig csak egy
cselédje volt s a gyermekeket maga az

asszony gondozta, azaz engedte, hogy jelenté-
keny önállóságra tegyenek szert, s csak akkor
lépett személyesen közbe, ha sok gombostűt el-
nyeltek vagy nagyobb butordarabokat forgattak
egymásra, vagy nagyobb sok oltó és villanyomok
látszottak a szemek körül, vagy pedig ha a sza-
lon szőnyegén a papa nagy tintásüvegével víz-
művet kezdtek játszani.

De azon a napon, a mikor Lujza néni tük-
rös szekrénye a házba került, a mama ott ta-
lálván a kis Strömbom Károlyt a nagy tükrör
előtt állva, a mint az egy fahasábbal méregette,
szelíden felkapja őt karjára, édes, kedves, ne-
veletlen kis fiacskájának nevezte, Strömbomnak
kijelentette, hogy dajka kell a házhoz. Nem
sokba kerül, mindenesetre olcsóbb, mintha a
Lujza néni tükrös-szekrényét a kicsikék össze-
rombolják.

Dajkát fogadtak tehát, de néhány nap
mulva Strömbomné asszonyság rettenetes fejfé-
jást kapott, s fűzőjét szétbontva, Hoffmann-csep-
pekért kiabált, hanyat vetette magát a hálószó-
ba díványjára s meglátszott rajta, hogy nagyon
szenved.

Hosszas, gyöngéd kérdezősködés után,
hogy mi baja, megtudta végre Strömbom, hogy
a baj oka abban a régi, kopott szalonsző-
nyegben keresendő, mely rettenetesen elűt
a Lujza néni elegáns tükrös-szekrényétől.
Egy ilyen tükrörnek csak egy brüsszeli szó-
nyeg gyöngéd színét szabad visszatükröz-

lamentben sincs baj. A „vihar“ után, a mely talán a vasutasoknak se fog ártani, mégis csak hozzáfognak a munkához ő felsége hiv Magyarországa és Társországaikak zászlósai és a többiek.

Komolyabb dolog sejtethető abból, a mi itt-ott és főleg a Lajthán tülről hallatszik. E pillanatban a közös költségvetésén felül a Németországnak teendő vámtárgyalási javaslat körül is van eltérés a magyar és osztrák miniszterek között, míg a kiegyezés keresztülvitele és a véderőtörvény reformja egyéb szempontból okoz nehézséget és ezek a pontok inkább odaszögeznek az érdeklődést az új ülésszak működése elé, mint az a kérdés, hogy elég udvarias volt e Rudnay főkapitány Mindenütt Zoltán orsz. képviselő urral, vagy sem.

Falusi orvosok.

(Glosszák egy öreg orvos lemondásához.)

Arad, április 27.

Most, mikor minden vonalon, az állami, megyei és városi tisztviselők köreiben épugy, mint egyéb alkalmazottak körében megindult a fizetésrendezést célzó mozgalom, épen aktuális az a levél, a melyet ma kaptunk, s a mely egy konkrét esetről kiindulva, érdekesen világítja meg a községi körorvosok szomorú helyzetét. A levél így hangzik:

Tekintetes Szerkesztőség! Az általános fizetésrendezési harc közepette a sajtóhoz fordulunk mi, a községi körorvosok is, hogy mostoha helyzetünket kellő világításban mutathassuk be azoknak, a kik minden jogos mozgalmat egész erejükkel pártolnak.

Egy szomorú esetről indulok ki. Divald József kollégám, a ki harmincegy év óta, mint községi körorvos működött a csanádmezei Apátfalván, most körülbelül 67—70 éves lehet. Öreg kora miatt már alig-alig bírja a munkát, de mivel sem nyugdíja, sem kegydíja nincs és mivel a körorvosi jövedelemből eddig is alig tudott megélni, lemondás esetén a legszomorubb nyomor vár rá. Divald tehát mindaddig nem akart állásáról leköszönni, a község azonban addig presszionálta, a míg kénytelen volt ezt megtenni. A mint értesülök, jövő hóban már ki is írják az állásra a pályázatot.

Ez csak egy eset a sok közül. A községi körorvos, akinek 4—600 forint a fizetése, és

ezenfelül látogatásaiért csak 40 fillért kap, a legszomorubb helyzetben van az összes közigazgatási tisztviselők között. Az az óriási anyagi és szellemi befektetés, amelyet a hat évi egyetemrejárás maga után von, a községi orvosnak még azt a kamatot sem hozza meg, amelyből tisztességgel megélhetne. A megyei hivatalszolgáknak, a vasuti bakternek munkaképtelenség esetén biztosítva van a nyugdíja; mi akár éhen is halhatunk, mert nekünk sem nyugdíjunk, sem kegydíjunk nincs.

Az 1876 iki községi törvény minket, egyetemet végzett, diplomával bíró embereket a községi bíró fenhatósága alá rendel. Ez a törvény foglalkozott utóljára a mi helyzetünkkel; azóta csak miniszteri rendeletet kaptunk, amelyek folyton több köteleességet róttak ránk. Mikor a velünk együtt működő községi körjegyzők helyzetét rendezték, akkor is megelégedtek ró lunk. Pedig a jegyzőknek azelőtt is megvolt a természetbeni lakásuk, fűtést, földhasznélvezetet és nyugdíjat akkor is kaptak. Nekünk ezekből sem ami sem jutott, — még természetbeni lakás sem, holott erre már csak igazán rászolpál az, akinek háza éjjel-nappal nyitva áll a szenvedők előtt.

Hogy milyen „fényes“ a községi körorvos helyzete, azt az a tömérdék segély iránti kérvény is igazolja, amelyeket a körorvosok nyújtanak be felettes hatóságaiknál. És hogy mennyire hivatásuk magaslátán állanak ezek a tisztviselők, azt az bizonyítja, hogy mikor a közigazgatás minden ágában fizetésrendezési mozgalom indult meg, akkor ők szóltanul teljesítik tovább terhes munkájukat. Nem kérnek, nem követelnek: pedig a néma gyerekek az anyja sem érti a szavát. Ideje volna, ha már egyszer ránk is gondólnának.

Soraim közléseért fogadja a tek. szerkesztőség hálás köszönetemet.

Egy községi körorvos.

Eddig a levél. Kommentárt nem fűzünk hozzá. A tények beszélnek.

Az orosz-japán háború.

(Elsülyedt japán hajók.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 27.

Egy távirat arról ad hírt, hogy az oroszok elsülyesztettek négy japán kereskedelmi hajót, a melyen négyezer ember volt.

A hír megerősítése eddig késik, de ha az valóban bizonyulna, mindenesetre érzékeny veszteség lenne a japánokra, majdnem akkora, mint a minő az oroszokat a Petropovlovsk katasztrófájával érte. Mai távirataink a következők:

Niicsvang, április 27. Két japánit, kiket a sajtótól bérelt egyik bárkán elfogták, miután két hétig fogságban voltak és az orosz katonai hatóságok kihallgatták őket, ismét szabadlábra helyezték. Még ma Csifuba szállították őket.

A hatóságok kijelentik, hogy új megütközések nem fordultak elő a Jaluánál. Csak néhány japán naszádot pusztítottak el az orosz önkéntesek. Nagyobb japán csapat nem érkezett a Jaluhoz és azon nem ment át. Azt állították, hogy Kuropatkin vissza akar vonulni Szöngvancsönbe és Liaojangba, a mi azonban alaptalan híresszélés.

Páris, április 27. A *Matin*-nak állítólag megbízható forrásból azt jelentik, hogy vladivosztki orosz hajóraj 4 japán kereskedelmi szállítóhajót, amelyen 4000 ember volt, elsülyesztett. Eddig erről sem Pétervárra, sem pedig Tokióba nem érkezett tudósítás.

London, április 27. Hír szerint az elsülyedt Petropavlovsk hajón tízenkét millió rubel készpénz is volt. A pénzt az orosz kormány Makarov számára küldte, arra az eshetőségre, ha Port-Arthurt minden oldalról elzárják a japánok.

Szentpétervár, április 27. A buvárosztály, amelyet a Petropavlovsk elsülyedése helyén Makarov tengernagy holttestének kutatására a tengerfenékre küldtek, mindaddig sikertelenül kutatja a holttestet.

Szentpétervár, április 27. A vladivosztki orosz hajóraj, amely három páncélos cirkálóból (*Rurik*, *Rosizja* és *Gromoboj*), egy védett cirkálóból (*Bogatir*) és több torpedónaszádból áll s amelynek tartózkodásáról eddig sok mindenféle bizonytalan hír érkezett, tegnap megjelent Korea keleti partján a gensani kikötő előtt s elsülyesztett egy ott horgonyzó japán gőzöst, a *Kryomárut*. A japán hajót egy hír szerint két orosz torpedónaszád, egy másik szerint két cirkáló pusztította el. Az orosz hajóraj azután elhagyta a kikötőt. Megjelenése a Japán-tengeren és kirándu-

nia, még pedig olyanét, mely az egész padlót befödi.

Strömbom sóhajtott, kivett a gyermekek takarékpénztári betétkönyvecskéjéből 165 koronát s csakhamar egy félig valódi brüsszeli szőnyeg tükröződött Lujza néni tükrében a hamisított fajtából.

„Kedvesem, igazán isteni“ így szót másnap Annie kisasszony Strömbomnéhez, „milyen szép, igazán elegáns lett ez a ti kis szalónokotok!“ De mennyivel szebb lenne még egy olyan újfajta koszoru gyertyatartóval, melynek lángjai és ragyogó prizmai visszatükröződhetnének ebben a szép tükrében.

Egy hét múlva már ott lógott a koszoru-gyertyatartó, ugyancsak hitelre vásárolva, Strömbomék szalónjának tetejéről.

Strömbomnak volt szép érzéke. Több évig tanult, s az esztétikából is tett vizsgát, azért valahányszor betekintett a szalomba, összeráncolta a homlokát és sóhajtott.

„De ugyan mi bajod? Olyanokat fújsz, mint az a vágóhidra szánt ökör, mely jóllakott friss lóherével“, mondta a felesége szeliden és barátságosan.

„Kedvesem, nem veszed észre, hogy a régi butoraink attól a szép szőnyegtől, koszoru-gyertyatartótól és Lujza néni tükrös szekrényétől mennyire elűntek?“

Ennek igazságát a mamácska is azonnal belátta. Egy ugrással ott termett a férje ölében,

piros karjaival átölelte a nyakát s úgy magához szorította, hogy a széna, melylyel a szőfa ki volt tömve, csak úgy zörgött s így szólt: „Ah, kedves férjem, milyen izlésed, milyen szépérzéke van neked!“

Régi, tiszteletreméltó szőfa volt az az asszonyosság szülei házából. Rajta ábrándozott el Strömbomné asszony tízenhat éves korában a „Sors játéka“, vagy a „Kisértet“ olvasásakor. Azon ült atyja az utolsó vasárnapon, melyet megért és sörözgetett. Azon ült később ő is, mikor Strömbom tanácsos engedélyt kérte, hogy jövő szükségleteiről ő gondoskodhassék s megint csak azon ülték Strömbommal, a mikor egy szép alkonyi órán megsugta neki, hogy a Strömbomok öröklési sorrendje biztosítva van. S a kedves régi szőfát nem egészen három esztendővel ezelőtt fűt s szénával tömék meg s vörös gyapjuszövet áthuzattal vonták be. A szőfának alapos igényei voltak tehát arra, hogy nagyra becsüljék és tiszteletben tartásák, de a mikor meghallotta, hogy ép úgy, mint kedves unokahugait a székeket, az uraság kevésbé becsüli, a bánattal leroskadtak a lábai s a háta letört haragjában úgy, hogy Strömbom ur és asszonyosság ott evickélhettek a padlón.

Jótállót szereztek, váltót írtak alá, díofabutort vásároltak s a konyhai költségeket szorították meg annyira, hogy Strömbomnak néha engedélyt kellett adni, hogy a vendéglőben ebédeljen, nehogy emésztő szervei a hi-

ányos működtetés folytán felmondják a szolgálatot.

De e helyett Lujza néni tükrös szekrényének megvolt az az öröme, hogy hozzá méltó környezetet tükrözhetett vissza.

Elmondjam még, hány új váltó lett még kiállítva, hogy a többi szoba is úgy legyen beburtozva, hogy a szalónhoz illő legyen? Elmondjam, mennyit éheztek, hazudoztak és kölcsönözgettek, hogy vendégeket láthassanak maguknál, mert mit ér a legelegánsabb lakás is, ha senki sem tud róla?

Nem; elég lesz, ha csak azt említem meg, hogy a mama nevenapja alkalmából rendezett estélyen meglátta, midőn Strömbom az ebédlőben állva, az ételszekrény melletti sarkban a polgármester nevelőnőjét megcsókolta. Közvetlenül ugyan nem láthatta, de a boldogtalanok megelégedtek Lujza néni gyönyörű tükrösszekrényéről.

És azután mindenki azt hitte, hogy Strömbomék meggazdagodtak.

Az adókvető-bizottság kétszer annyira emelte fel Strömbom adóját, mint a menyit azelőtt volt.

Bokopogtatott a lelkész s kérte, jegyezzen 20 koronát a kannibálók növendék leánykái számára emelendő házi ipariskola javára.

A szakácsné béremelését kért, mert sok a vendégség.

A gazdag, gyermektelen János bácsi azt

lása a koreai partok felé arra fogja kényszeríteni a japánokat, hogy erős hajórajt tartsanak Korea keleti partjain is, mert másként a vladivosztoki flotta komolyan veszélyeztetné Japánországnak északi Koreával való összeköttetését.

London, április 27. A japánok csapatokat akarnak partra szállítani *Takusan* mellett Dél-Mandzsuriában, hogy az ellenség figyelmét a Jalutól elvonják, erejét megoszszák s ilyképen is biztosítsák a Vicsunál álló japán sereg előnyomulását. Egyes jelentések valószínűnek mondják, hogy az oroszok a Jalunál nem fognak komolyabb ellentállást kifejteni, hanem Fönghangcsungnál gyűjtik össze haderejüket s ott fogják föltartóztatni az ellenséget.

Fenyő Sándor szökése.

(Újabb részletek a bűnlajstromon.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 27.

Egyre hosszabb-hosszabb lesz a letört, fajtalanságairól hírhedt gavallérnak, Fenyő Sándor volt lapszerkesztőnek bűnlajstroma. A budapesti rendőrség most erőiesen kutatja Fenyőt, a ki hír szerint Abbáziába szökött feleségével és leányával.

A budapesti államrendőrség évek hosszú sora óta külön jegyzéket vezetett Fenyő Sándor bűneiről. Ezen a jegyzéken, teljesen hiteles értesülések szerint *ötven oly eset van*, amelyeknél Fenyő merényletet követett el, vagy kísérelt meg leánygyermekeket ártatlansága ellen. A rendőrség ezekben az esetekben nem tehetett semmit, mert a bűncselekmények csak a *magánvádlók följelentésére* üldözhetők.

Megállapították azt is, hogy Fenyőnek az *összes budapesti leányiskolák mellett bérelt szobái voltak*, közel a kapuhoz.

Ma délután jelentkezett a rendőrségnél egy fővárosi kereskedő, aki elmondta, hogy tegnap kedden délután látta Fenyőt a déli vasut indóházában. Fenyő nejével és gyermekével volt. A kereskedő fölismerte Fenyőt, de mielőtt a rendőrségnek szólhatott volna, a vonat elrobogott. Azt hiszik, hogy Abbáziába mentek. A rendőrség rögtön még a délután folyamán táviratozott Fiuméba és Abbáziába Fenyő letartóztatása iránt.

Fenyő Sándor körözése ügyében a buda-

írta: „Örömmel hallottam és tapasztaltam, hogy olyan jó módra vergődött, hogy házad a városban egyike lett a legelőkelőbbeknek, azért hát tegnap megváltoztattam a végrendeletemet s mindenemet a hű cselédek megjutalmazására létesített alap számára hagytam.”

Végezetül Strömbom nagyszerű csődöt mondott. Az egész ur! mindenséget elárverezték s Lujza néni tükrös-szekrényét egy akkor nősült fiatal lelkész vette meg 54 koronáért.

Strömbom elment hozzá és azt mondta neki: „Kedves lelki atyám, óvakodjék ettől a tükrőtől, mert ez nem hoz szerencsét és boldogságot a házba.”

De a lelki atya személt elforgatva, haját a homlokáról elsimitva sóhajtott egyet, behuntya a szeméit s a kezét összekulcsolva így szólt: „A kit az Uristen szeret, annak minden a javára válik.”

Eppen nagy kávéoszonna volt a Lujza néniéknél, mikor a Strömbomékné csődét hírül vevő levél oda megérkezett. A néni kezét összezecsapva így kiáltott fel: „Ebből is látszik, mi következik abból, ha az emberek nem tudnak gazdálkodni. Mennyi segínyt kaptak ezek a rokonaiktól; én magam is nemrég egy nagy, rendkívül szép tükrös-szekrényt ajándékoztam nekik!”

pesti rendőrség sajtóirodája a következőket teszi közzé:

A budapesti kir. büntető törvényszék vizsgálóbírája a szemérem elleni erőszak bűntettével gyanúsított és szökésben levő Fenyő Sándor budapesti születésű 40 éves izr. nős hírlapíró ellen kiadta az elfogató parancsot. A rendőrség a szökevény kézrekerítésére megtette a szükséges intézkedéseket. Fenyő Sándor magas, izmos, erős természetű, arca hosszas, egészséges piros, haja erősen észbevegyült, szeme szürke, orra erős keleti típusú, bajusza szőkés, pofaszakállt visel. Ruházata elegáns.

Az izai térítők a bíróság előtt.

(Két felekezett harca.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 27.

A mármarosai rutének között hosszabb ideje érdekes vallási villongás folyik. Görög keleti rutének és görögkatolikus rutének vitatkoznak azon — a mint Biharban és Aradmegye egy részén a két hitű románok között is szokás, — hogy melyiküké az igazi vallás. És ahhoz képest igyekezzenek a más hitűekből prozelitákat csábítani.

Ez a vallási villongás a háttére annak a rendkívül érdekes pörnek, a melynek főtárgyalását most kezdte meg a mármaros-szigeti törvényszék. A főtárgyalásról a következőket írják:

Az izai görögkatolikusoknak a görög keleti vallásra való áttérése ügyében Mármaros-Szigeten nagy érdeklődés mellett kezdődött a mult csütörtökön a bűnügyi főtárgyalás. Elnök Várady Gábor kir. törvényszéki bíró, szavazóbírák Verécsy Gyula és Pavletics Béla. A vádhatóságot dr. Illés Andor kir. alügyész képviseli, védőügyvédek Valkovszky Elek nyug. kir. táblai bíró és dr. Klein Artur.

Pleska Maxim Vaszil és husz társa azzal vannak vádolva, hogy izgattak a gör. kath. vallás ellen, a melyet papok által készített *hamis vallásnak* neveztek, azt mondták, bátran lehet lovakat a templomba bekötni, mint az istállóba, a templom nem szent hely, az oltári szentség meg van mérgezve, a pápa és a papok hazudnak, az ő igaz vallásuk a gör. keleti vallás, istennek egyedüli üdvöztető vallása. *A muszka cár az ő fejük, az eljön majd és elcsapja a hatóságokat, kikergeti a magyarokat és zsidókat s a gör. keletiek lesznek az urak Magyarországon.*

A vádlottak nevei: Pleska, Orosz András, Szabó, Vakaró, Kemény, Jura, Izai, Lázár stb, úgy, hogy az ember azt hinné, hogy székelek és nem muszkabaráti izai rutének kihallgatását hallgatja. A vádlottak 25-től 47 éves korúak.

Az egész áttérítési ügynek Pleska Maxim Vaszil, kiszolgált tűzerkáplár a mestere, aki azzal kecsegtette magát, hogy lehet ő még az izai gör. keletiek papja is. Erős bajuszu, sápadt képű, 40 éves napszámos, négy gyermek atyja, ki az áttérés ügyében háromszor járt Karlócán a patriarkánál és kétszer Budapesten a gör. keleti püspöknél. Mikor az elnök azt kérdezte, hogy honnan telt a költség, mosolyogva válaszolta:

— A teheneiket adták el az emberek és abból fedezték az ut kiadásait.

Pleska mindent tagad, egy szót sem mondott azokból, a mik a vádlólevélben foglaltaknak, mert ő neki csak az ellen volt kifogása, hogy a lelkész nem teljesítette papi kötelességét.

Az elnök azt kérdezte tőle, hogy ha a pap

ellen volt kifogásuk, miért nem mentek a munkácsi gör. keleti püspökhöz és miért mentek egyenesen Karlócára? Pleska erre azt felelte, hogy ott nem reméltek semmi orvoslást, maga a püspök sem bízta. Az a gyanus, hogy csak ebben fogadták meg a püspök szavát, egyebekben nem hallgattak rá.

Pleska társai is mindent tagadnak, de akadt husz számbavehető tanu is, kik szemébe mondják a vádlottaknak, hogy a vádlólevél pontjai szóról-szóra igazak s hogy Pleska, Kemény, Vakaró, Izai, Lázár s a többiek úgy a templomban, mint az utcán nagy néptömeg előtt gyálázták a katolikus vallást, dicsőítették a muszka cárt, fenyegették a gör. katolikusokat és azzal igyekeztek téríteni, hogy ha a falu nagy része gör. keletinek tér át, a cár két tornyu templomot építtet és lesz sok pénzük, mert ők lesznek az urak.

A vádlottak cinikusan, nagy vakmerőséggel néznek a terhelő tanuk szemébe, mintha terrorizálni akarnák a tekintetöket, de a tanuk nem tágitansk s már eddig a vád minden pontja körülbelül világosan meg van erősítve, bár vannak mentőtanuk is. A vádlottakon nem a fanatizmus látszik, hanem az a tudat, hogy akárhogy is anyagi jobbét járul rájuk, ha gör. keletiek maradnak, a miljeneknek — két gör. kath. kivételével — vallják magukat. A tárgyalás még napokig eltart.

Agyonlőtt önkénytesek.

(A vasuti sztrájk áldozatai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 27.

A lezajlott vasuti sztrájknak sok olyan epizódja van, mely csak nagysokára, vagy egyáltalán sohasem fog nyilvánosságra kerülni. Az alábbi eset szintén egyike emez elhallgatott dolgoknak és csak a véletlen folytán kerülhet a nyilvánosságra. A szomorú s részleteiben megrázó esetről a P. N. mai számában a következőket írja:

Mikor a sztrájk nagyobb mértékűt kezdett öltetni, mint ismeretes, a katonaságot mozgósították. Különösen Szolnok környékén, nemkülönben Kiskőrös vidékén vált szükségessé ez az intézkedés. E vidéken a vasuti töltések mellett minden tizenöt lépésnyi távolságban állott egy-egy katona. A 44-ik gyalogezred legénysége a Kiskőrös melletti vadkert állomáshoz került. Ez ezredben szolgált Kecskés Kálmán dr. egyéves önkéntes is, ki szintén a nevezett helyen teljesített szolgálatot. Legközelebbi szomszédja egy önkéntes társa volt. Vasárnap estefelé az állomást körülvevő tömegből egyszerre két lövést dördült el és a következő pillanatban holtan bukott a földre a két önkéntes. Leírhatatlan pánikot idézett elő a szomorú eset és a jelenlevő századparancsnok rögtön vizsgálatot indított, de úgy látszik eredménytelenül.

A tragikus dologról rögtön értesítették az ezred parancsnokságát, valamint táviratilag a szerencsétlenek hozzátartozóit. Egyébként a katonákkal legnagyobb titoktartást fogadtatták, sőt ezt napiparancsban is megparancsolták nekik. Eddig csak az egyik önkéntes nevét sikerült megtudni, a ki Kecskés Kálmán dr. ügyvédjelölt, kit a fővárosi társaságokban igen kedveltek. Fia volt zemenyei Kecskés János nyugalmazott számtanácsosnak. A temetés a fővárosban lesz és a váltótörvényszéken, hol a legnagyobb szeretetnek örvendett a rokonszenves ifju, már gyűjtenek koszorúra. A halálban társának nevét eddig nem sikerült megtudni.

Igy szól a nekünk beküldött jelentés. Utánajártunk az esetnek s a következő hiteles értesítést kaptunk. Budapestre tegnap reggel ér-

kezett az első jelentés a térparancsnoksághoz és a 44 es gyalogezred aréna-uti kaszárnyájába, amelynek 6 ik századában szolgált Kecskés Kálmán. Sauer kapitány azt táviratozta:

„*Einjähriger Kecskés todtgeschossen gefunden*“ (Kecskés egy éves önkénytes agyonlőve találtatott.)

Ezután még három távirat érkezett egymásután. Valamennyi megerősítette az első jelentést. Kecskést *Vadkertben*, ahol épen vásár volt, a töltésen találták halva, átlőtt fejével. Tegnap délután tartották meg az orvosi szemlét. Eleinte azt hitték, hogy töltés közben véletlenül lőtte magát agyon, vagy valamelyik tartalékos lőtte le, mert csupa gyakorlatlan rezervista tette ott szolgálatot Kecskéssel. Ma délből új távirat érkezett, amely szerint Kecskés önkénytes-káplárt lelőtték. Arról, hogy még egy önkénytest agyonlőttek volna, nem érkezett jelentés. Kecskés százada holnap érkezik Budapestre. A szerencsétlen ifjú családját fölöttese, *Istvánffy* hadnagy értesítette a szörnyű esetről kiméletesen. Először csak annyit írt a pecsétetes levélben, hogy Kecskés súlyosan megsérült.

Munkatársunk járt a halott szüleinek lakásán is. Kecskés apja, Kecskés János nyugalmazott számtanácsos, aki az Ullői-ut 89. szám alatt, a Strobenz-udvar második emeletén lakik. Az apa nevével és két idősebb leányával Vadkertre utazott fiának holttestéhez. Legfiatalabb, tizenhétéves leánya, aki beteg lett a hirtől, itthon maradt. Zokogva csak annyit tudott mondani, hogy *Felb* ezredes értesítést küldött neki a rettenetes hírről. A fiatalember holttestét hazaszállítják s itt fogják eltemetni. Holnap remélhetőleg teljes világosság derül az ügyre.

Fővárosi tudósítónk táviratozza: A budapesti térparancsnokság megerősíti a *Kecskés Kálmán* meggyilkoltatásáról szóló hírt s azt mondja, hogy Kecskés *rablógyilkosságnak* lett áldozata. Összes pénzét és óráját elvették. Egy hadbíró Vadkertre utazott, hogy a nyomozást megkezdje. Arról, hogy egy másik önkénytest is agyonlőttek volna, a térparancsnokságnál mit se tudnak.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre kedden tartotta az évi közgyűlés óta első választmányi ülését, *Tedeschi* Viktor elnöklésével, a ki az ülést megoyitva, szép szavakban üdvözölte a választmány új tagjait, a kör érdekeinek fölkarolására buzdítván őket.

Elsőben is az *Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés* pünkösdkor, a fővárosban tartandó közgyűlésének meghívóját tárgyalták. A körnek tagjai arányában tíz taggal van joga magát a közgyűlésen képviseltetni. A választmány úgy határozott, hogy öt képviselőt a *kereskedő-főnökök* közül, ötöt a *kereskedelmi alkalmazottak* közül küld ki. E tagok névsorát, részben személyes jelentkezés után az elnökség fogja megállapítani. A *kereskedelmi alkalmazottaknak* Miskolcon tartandó V. országos kongresszusán való képvisellel *Faragó* Rezső ügyvezető titkárt (a ki egyik előadója is lesz a kongresszusnak) és *Klein* Sándort bízták meg. Az *iparpártolás* ügyében megtartandó általános értekezletet, a melynek megtartását a guranonci kaszinó mozgalmával kapcsolatosan a legutóbbi évi közgyűlés mondta ki, *május 5-én este kilenc órára* tűzte ki a választmány s kimondta, hogy arra a kör minden tagját meghívja. A közgyűlés azon határozatának végrehajtásával, a melylyel kimondta, hogy *Tedeschi* Victor elnök nevére 1000 koronás alapítványt tesznek, *Hegyi* Albert elnököt, *Gück* Deasót és *Weinberger* János pénztárnokot bízták meg. A *Kassai Kereskedők Köre* megküldte párvólás végett a kereskedelmi miniszterhez intézett fölterjesztését, a melyben a vasárnapi munkaszünetnek a vidéken is egész napra leendő ki-

terjesztését kéri. Miután a kör e tárgyban már állást foglalt, az átiratot egyszerűen tudomásul vették. Érdeklődést keltett a *Besztercebányai kereskedelmi testület* átirata, a mely tudatja, hogy a testület, a mely 1542. óta fenáll, most ujjaalakult. Kisebb ügyek és indítványok letárgyalása után több új tagot vettek föl.

A vasuti sztrájk után.

(Ujabb letartóztatások.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 27.

A tizenhármass bizottságnak ma ismét egy tagja jelentkezett a vizsgálóbírónál. A jelentkezőt letartóztatták. Ezenkívül letartóztatták a Rákos-rendező pályaudvar három alkalmazottját, akik szintén a sztrájk kezdői voltak. Az újabb eseményekről a következő tudósítást vesszük:

A mai nap délelőttjén önként jelentkezett a 13 as vasuti sztrájkbizottság eddig még szabadlábban levő tagja *Kacsoh* Gyula mozdonyvezető is.

Kacsoh dr. *Györfly* Gyula orsz. képviselővel jött fel az alkotmány-utcai törvényszéki palotába, s először *Varga* dr. kir. ügyésznél jelentkezett, aki *Kállay* dr. vizsgálóbíróhoz utasította. A vizsgálóbíró nyomban kihallgatta, s btkv. 171. § 1. 2. pontja, valamint a 481. § alapján elrendelte ellene az előzetes letartóztatást. *Kacsoh* és védője *Györfly* Gyula dr. a vizsgálóbíró ezen végzése ellen a vádtanács-hoz felfolyamodtak.

A rákosi rendező pályaudvaron a sztrájk kitörése alkalmával előfordult közveszélyű cselekmények ügyében a rendőrség folytatólag letartóztatta *Pármány* Lipót vasuti fékezőt és *Bohus* Mihály váltóőrt és átadta őket a bíróságnak. A délelőtti folyamán még letartóztatták *Jancsó* József váltóőrt.

A mai napra várták, hogy a vádtanács dönteni fog a tizenhármass bizottság tagjainak fölfolyamodása ügyében, azonban ez nem történt meg.

A kormány, a mint mai lapok jelentik, utasította az összes királyi ügyészeket, hogy azon vasutasok ellen, akik a sztrájkra való izgatással büntetendő cselekményt követtek el, vagy akiket a pályatest rongálása vagy más vétség terhel, a bünvádi eljárás azonnal megindítandó. A fő-revezetett, valamint azon vasutasok iránt, akik a szolgálatba önként léptek vissza, lehetőség szerint a legmészebb menő kimélet tanusítandó.

Nagyszőlősről táviratozzák, hogy az ottani főszolgabíró sorra járja a vasuti állomásokat és jegyzőkönyvet vesz föl arról, hogy mely vasuti alkalmazottak szüntették be a munkát. A vizsgálat a vasutasok között nagy konsternációt keltett.

Az államvasutak igazgatósága rendeletet bocsátott ki az összes üzletvezetőségekhez, hogy a letartóztatott és felfüggesztett vasuti alkalmazottak illetményeit május 1-én ne fizesse ki. Az igazgatóság egy másik rendelete pedig úgy intézkedik, hogy azok az alkalmazottak, akik mai napig nem léptek szolgálatba, *elbocsátottaknak tekintendők*.

A vasutasok sztrájkjából, a mint Magyarországon mindenből, a mi az ég alatt történik, keletkezett egy lovagias ügy és egy sajtópör. A sztrájk leszerelésének napján ugyanis *Margulit* Gyula, a 13-as bizottság egyik tagja azt mondta: „kár volt a vasutasok ügyét a demokrata körbe vinni.” E nyilatkozatra *Sümei* Vilmos, a demokrata párt egyik tagja a sértések sokaságát zúdította *Margulit* ellen, sőt távozásra kényszerítette. Sértést-sértés követett

és a civódásnak az lett a vége, hogy *Sümei* Vilmos provokálta *Margulit* Gyulát.

A sajtópört pedig *Kalmár* Antal dr. kapta, a ki a mozgósítási parancs kapcsán a Bácskai Hírlap című szabadkai politikai napilap e hó 24-iki vasárnapi számában „Parancsolom” címmel vezércikket írt, a melyben a szabadkai kir. ügyészség a büntető törvénykönyv 171. és 172. szakaszában körülírt izgalás bűncselekményét fennforogni látta. Ennek következtében a lap összes példányait és a vezércikk kéziratát elkobozta, egyuttal megindította a bünvádi eljárást.

A vasuti sztrájk lefolyásáról még a következőket jelentik:

Mármaros-Szigeten a sztrájk alatt rémes-sebbségre mért híreket terjesztettek. Otven tartalékos katona, a kik haza felé tartottak, kegyetlen szidalmakban törtek ki, hogy a vonat utközben kényszerítette őket maradni. Az állomásfőnök a sztrájk izgalmai folytán *súlyosan megbetegedett*. A vasuti alkalmazottak, kivéve a mozdonyvezetőket, aláírták a szolgálatbalépés kötelező iratát. E hó 24-én indult el Debrecen felé az idegen mozdonyvezetőkkel vezetett vonat. Hosszúmezőn nem akarta a *személyzet* a *traint bebozsítani*, de hamarosan elhárították az akadályt. E hó 23-án az egybegyűlt nagyközönség éljenzése között érkezett meg a vonat Budapest felől és indult el a délutáni 4 órai vonat Budapest felé. Pár napig az állomások katonai igazgatás alatt állottak. E hó 25-én hét órakor és 11 órakor is érkeztek vonatok. *Báró Perényi* Zsigmond főispán a sztrájk megkezdése óta naponként megjelent a vonaton és tapasztalatos modorával és rábeszélésével hatott a vasutasokra. Egy mozdonyvezető volt csak lázadó hangulatban, a kit *letartóztattak*. E hó 26-án már a rendes közlekedés vette kezdetét.

Ungvárott szintén nagy károkat szenvedtek a forgalom hiánya miatt. Könnyen válsgossá válhatott volna azonban a helyzet Ungvármegye felvidékére nézve, hol nagyban folyik a *nagy berezna határszéli vasút* építése. Az ott dolgozó 7—8000 munkást a nagybőrra erdőkkel borított felvidék, melynek népe is szegény, ellátni nem képes. A munkások élelmezése csakis Ungvár felől történik. Miután véletlenül a város élelmiszerekkel kellően el volt látva és az Ungvályi h. é. vasút Ungvártól Nagy-Bereznáig akadálytalanul közlekedett, a vasutépítésnél nem volt élelmiszer-hiány. A vasuti alkalmazottak nyugodtan viselkedtek. Sorukat naponta tárgyalták, szolgálatot, azonban nem teljesített senki. Az állomáson a főnökön és egy tisztén kívül, ki a távirati közlekedést tartotta fenn, más nem tartózkodott. A vármegye alispánja vasárnap délelőtti tudomást szerzett arról, hogy az üzletvezetőség a forgalom felvételét elrendelte. Hogy az alkalmazottakat további meggondolatlan és súlyos következményekkel járó lépésektől visszatarthassa, felkereste az állomásfőnököt, összehívatta az alkalmazottakat és igyekezett felvilágosítani őket, hogy a kormány intézkedéseivel szemben ne fejtsenek ki ellentállást, hanem lépjenek szolgálatba. Erre az összes alkalmazottak ki is jelentették, hogy szolgálatba lépnek. Vonatindítás 24-én azonban még nem történhetett, mivel csak állomás személyzete még sztrájkolt és az ottani állomás megszállására és a vonal biztosítására a 66. gyalogezrednek kiküldött két százada Csap a délutáni órákban érkezett oda. Vasárnap este az állomásfőnök hivatalosan közölte, hogy hétfőn reggel megindítja Csak felé a vonatot. Az első vonat reggel 8 óra 26 perckor indult.

A szanatórium-estély.

(Eötvös Károly a színpadon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 27.

Az aradi színháznak ma fényes és ragyogó ünnepe volt. A jótékony cél cége alatt igazi költészet vonult be a kulisszák közé, az est végén pedig nagy irodalmi esemény folyt le a nézőtér telt sorai előtt.

Eötvös Károly, a kiváló szépirodalmi mondott el a maga kedélyes, humoros modorában a magyar szabadságharcból olyan dolgokat, melyeket más nyugati államok már régen az iskolában tanítanak, míg nálunk egy kiváló írónak kell ezeket az értékes dolgokat a feledéstől megmenteni.

Az egész estét dominálta Eötvös Károly előadása, melyről érdemes feljegyezni, hogy az utolsó pillanatban született csak meg a kiváló elbeszélő agyában. A nagy causeur hatalmas tudását, emlékezetének nagyságát bizonyítja az a körülmény, hogy Kun Bélának, a ma esti *Prolog* szerzőjének neve juttatta eszébe azt a másik Kun Bélát, akiről a történelem alig jegyzett fel valamit, de aki Eötvös előadása szerint a magyar szabadságharc egyik legkiválóbb hőse volt.

Az estély lefolyásáról egyébként a következőkben számolunk be:

A színházi zenekar alkalmi nyitánya után Kun Béla, hódmezővásárhelyi hírlapíró olvasta fel *prologját*, melynek ezt a címet adta: *Kereszties sereg*. A *prolog* tárgyát az estély céljából vette a fiatal poéta. Igen szépen szedte rimbe azoknak a nemeslelkű embereknek a fáradozását, akik a legrettenetesebb ellenség, a tördővész elleni mozgalom legbátrabb katonái. Előadása nagy sikert aratott.

Ezután *Heltai Jenő* és *Makai Emil* bájos apróságát *A királyné apródja* című egy felvonásos vígjátékát adta elő a színtársulat drámai személyzete. A kedves humoru darabot *Békés Gyula*, *Győre Alajos*, *Aranyossy Janka* és *B. Pékey Margit* gondos, jól egybeillő játéka tette élvezetessé.

Balla Miklós, a fiatalabb gárda egyik jeles költője olvasta fel három kedves költeményét. Az egyik, mely a kis gyermekről és Kossuth Lajosról szól, már széles körben is népszerűsége tett szert. Mindahárom költemény erős hatást tett a szerzőjüket a közönség megtapsolta.

A *cigánybáró* operettet adta elő az operett személyzet. A darabot ügyes rendezői kezék egyetlenegy jelenetbe vonták össze, csoportosítva a darab legjobb jeleneteit és legbájosabb énekszámait. A darab így is egységes maradt s hogy meg legyen a közönség élvezete, arról a személyzet gondoskodott. A legapróbb szerepek is elsőrangú tagok kezébe látva, képzelhető, hogy az előadás elsőrangú volt. *Zilahyiné-Szaftija* pedig oly művészi tökélyen állott, melyből megmagyarázhatjuk azt a nagy sikert is, melyet evvel a szereppel a Népszínházban is aratott. A többiek. *Polgár* mint *Zsupán*, *Németh*, mint *Barinkay*, *Fóthy Frida*, mint *Arzéna*, *Pajor Ágnes*, mint *Cipra* szintén hozzájárultak a sikerhez. A toborzó azonban, melyet a színházi balletkar akart eljátszani, bátran elmaradhatott volna.

Rövid szünet után Eötvös Károly lépett a színpadra. Jovialis külsejével már akkor mozgásba hozta a tenyereket, mikor a függöny előtt megjelent. Előadásának „A hős” volt a címe. Feszült figyelemmel hallgatta a közönség azokat a szép ígéseket, melyek ajkairól el-

hangzottak. Amint bele mélyedt tárgyába, szinte megváltozott körülötte a légkör. A hallgató nem látott színpadot, hanem ott képzelte magát a csatateren, a melyről oly igézően tudott mesélni.

Előadását ott kezdte, hogy ezelőtt negyvenkét esztendővel lett Veszprémben patvarista s ott a fiatal ügyvédek és hasonszőrű emberek társaságában megismerkedett egy fiatal emberrel, kit és kihez hasonlót sem előtte, sem utána nem látott. Ez az a merész tekintetű Kun Béla, kinek érdekes tekintetét „Emlékezések” című kötetében már megírta. Elmondta, hogy Kun Béla, mint a Württemberg huszárok tizenhét éves hadnagya, mint ronított neki egymagában a wallon-ezrednek és mint vágta ketté a fejét az ellenséges ezred parancsnokának. Elmondta azután a fiatal hős csodáival hatásos megmenekülését. Száz sebtől vérezve feküdt a fiatal ember a fagyos csatateren. Ovól felkutatták, hazavitték és mint halottat felravatalozták. De Kun Béla nem volt halott, a kemény hidegtől befagytak a sebei s ez mentette meg az elvérzéstől.

Ezután a fiatal embernek későbbi hadi kalandjait mondotta el Eötvös. Olyan kalandokat, melyeket csak utóbb tudott meg és eddig még nem is írt meg.

Kun Bélát besorozták osztrák katonának. Veronában volt a sorozás. Az elcsufított arcu, sebhelyekkel telített és jobb kezére béna hőst piszkos vászonruhába bujtatták és beállították a közlegények közé.

Veronában, mikor az osztrák sorozó bizottság elé került, a sorozó generális megkérdezte, hogy hívják:

— Kun Béla — volt a válasz.

— Milyen rangban szolgált ezelőtt?

— Kapitány voltam a Württemberg huszároknál — felelte Kun Béla, aki a moóri csata után tényleg előlépett s mint kapitány tette le a fegyvert Világosnál.

A sorozó bizottság összenevetett.

— *Rotebub!* — szaladt ki a szó az őrnagy szájából.

Kun Béla erre szótlanul levette fejéről a piszkos katonasapkát és a bizottság meglepetve látta azokat a rettenetes sebhelyeket, melyek csak rövid ideje hegedtek be.

Az őrnagy felállott, keztyűt huzott és katonásan tisztelegve így szólott Kun Bélához:

— A magam és tisztársaim nevében köszönetet kérek, kedves bajtárs.

Kun Béla ezután beállott Garibaldi légiójába. Parancsnoka lett egy száznyolcvan főből álló huszárcsapatnak. Mikor Garibaldi bevonult Nápolyba, Kun Béla huszáraival úgy vonult be a szép olasz városba, hogy a lovaik a hátulsó lábaikkal jártak az olaszok nagy bámulatára. Ugyanez időtájt a nápolyi királynak, aki hadat viselt Viktor Emánuel ellen, egy hadosztálya táborozott egyik kis olasz városban. Kun Béla huszonnégy válogatott huszárral keresztültörve az előőrskön, bevágatott az olasz városba és onnan huszonnegyedikével a haterzer főből álló ellenséges hadosztály 522 gyalogos katonáját és 33 lovát foglyul ejtve magával vitte. A pipázó huszárcsapat utközben találkozott Viktor Emánuel királlyal, aki Kun Bélát és vitéz huszonnégy huszárt három olasz szivarral jutalmazta meg hallatlanul vakmerő vállalkozásáért.

A király aztán így sóhajtott fel:

— Az én olaszaim nem tudnak ilyen boldogságot elkövetni.

Eötvös azzal fejezte be előadását, hogy annak a generálisnak, a kit Kun Béla a saját ka-

tonái előtt, eddig a történelemben egyedül álló rohamban levágott, ércből öntött emléket állítottak a moóri csatateren, míg Kun Bélának a nevét sem jegyezte fel a történelem, s azonban igazságot fog szolgáltatni s legközelebb megírja Kun Bélának egész élete történetét.

Ugron Gábort árverelik.

(A rabonbán tönkje.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 27.

A hivatalos lap mai számában mindenkinek feltűnhetett az az óriási, egész oldalt elfoglaló árverési hirdetés, amelynek élén a magyar politikai életnek egykori vezéralakja, Ugron Gábor játszsza a végrehajtást szenvedő alperes szomorú szerepét.

Az obstrukció befejeztével úgy a polgári, mint a büntető hatóságok előtt újból megindult a rabonbán ügye. A hajdan nagy népszerűségnek örvendő ember, aki az ő „székely véreinek” százait tette tönkre és aki a székelyegyleti első takarékpénztár bukásával egyike lett az egész székelyföld leggyűlöltebb alakjainak, most végleg tönkrement. Most tüzték ki az árverést mindezen ingatlan vagyona; az ingóságok majd ezután jönnek.

Az árverést a magyar jelzáloghitelbank 18541 korona 40 fillér, a magyar királyi kincstár 520,048 korona 50 fillér tőke és járulékaik erejéig tüzték ki Ugron ellen. A székelyegyleti takarékpénztár csődtömege 311,139 korona 46 fillér tőkét és ennek járulékaik keresi a rabonbánon, aki a takarékpénztár igazgatója, lőrészvényese és romlásbadöntője volt. Összesen tehát 849,729 korona és 36 fillért akarnak behajtani Ugron Gábortól.

Árverés alá kerül a hírhedt téglagyár, amelynek szállításairól annak idején kisszerű panamákkal kapcsolatosan annyi szó esett; ezzel együtt az összes ingatlanok árverési becsértéke 127,815 korona 20 fillér, tehát hatodrésze a követeléseknek. Hogy tehát az árverés után mi következik, azt mindenki tudja. A csőd. A csőd, amely lejártá teszi a képviselői mandátumot, megszünteti az immunitást és hivatalból megindítandó büntügyi vizsgálatot von maga után. A csőd, amely végleg letöri a közélet teréről Ugron Gábort, aki valaha a magyar parlamentben a legszebb frázisokat tudta kivágni a közélet tisztaságáról. Aki valaha arról a frissen esett hóról mondott hasonlatokat, amelybe sáros lábbal taposnak belé.

Május 5-ikén, amikorra az árverés ki van tűzve, vajjon fog-e hasonlatot mondani a rabonbán a — pocsolyáról?

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Aranyvirág, operette. (Páratlanbérlet)
Péntek: Aranyvirág, operette. (Párosbérlet.)
Szombat: Aranyvirág, operette. (Páratlanbérlet.)
Vasárnap: Déltűn: Sabin nők elrablása, bohózat. Este: Fenn az érnő, nincsen kas, vigjáték. (Párosbérlet.) Utolsó előadás.

Palika.

— Főolvasa a szerző az aradi színház mai szanatórium-estélyén. —

Kedves kicsi gyerek, csak alig négy éves, Pajkos, mint egy kis őz, az ajka beszédes. Szomszédunkban lakik. Minap történt épen: Olembé ültettem, hozzám simult szépen.

„Tudod-e kicsikém — azt kérdeztem tőle — Ezt a nagy világot, hogy ki teremtette?”
Kis kezében volt egy csomó pipacs világ — „Tudom: Kossuth Lajos, — ővé ez a virág!”

E furcsa felelet egészen meglepett . . .
„Ki tanított erre kicsikém tégedet? . . .
Aki rátanított, az tégedet megcsalt!
Aztán Kossuth Lajos már oly régen meghalt.”

„Meghalt?” . . . Kérdé busan, s rám nézett
setében,
Két őszinte könyecsepp csillogott ssemében,
Parányi kezéből kihullott a virág —
„Ugy-e bácsi, most már elpusztul a világ? . . .”

Balla Miklós.

* A holnapi premiér. Ritkán várta még a közönség oly mohó érdeklődéssel egy darab bemutatóját, amint az *Aranyvirágét*. A holnapi premiérre a jegyek jórésze elkelt már s a bemutatónak nagy szép közönsége lesz.

* Irodalmi pályadíjak. Az aradi Kölcsey-egyesület irodalmi szakosztályának folyó évi április hó 24 én tartott teljes ülésének határozatából az 1904. évre hirdetett pályakérdések ez uton újból meghirdetettek:

I. Kivántatik magyar jellegű vig, vagy szatirikus verses költői elbeszélés. (Jutalma száz korona.)

II. Kivántatik egy felolvasásra alkalmas valamely aktuális kérdést fejtegető, érdekesen és könnyedén megírt tanulmány. (Jutalma száz korona.)

III. Kivántatik egyfelvonásos eredeti vigjáték. (Jutalma száz korona.)

A pályázatban csak a Kölcsey-egyesület tagjai vehetnek részt. Az idegen közzel, az ilyenek csak egy oldalára leírt, füzött és lapszámozott pályaművek 1904. évi július 1-én délig küldendők be *Edvi Illés* Lászlónak, az irodalmi szakosztály elnökének címére Aradra. A pályaművek megbírálására a szakosztály bizottságot alakít s a pályázat eredményét 1904. év szeptember havának 4. napjáig kihirdeti. A szakosztály fentartja magának a jogot, hogy a pályadíjat nem nyert, de értékes műveket a szerzőkkel eszközözendő megállapodás alapján felolvasás, illetve előadás céljából magához válthassa. A pályadíjazott és esetleg megváltott műveknek a szakosztály nyilvános ülésén való előadása és a szakosztály folyóiratában való első közlési joga az irodalmi szakosztályt illeti.

— Fenn az ernyő. A téli szezon utolsó előadása május 1-én, vasárnap este lesz. Ez alkalommal Szigligeti Ede bájos vigjátéka, a *Fenn az ernyő nincsen* kas kerül színre páros bérletben. Ez lesz egyben a kétszázadik bérlet-előadás.

* Egy aradi művész sikerei. Gonda István, Gonda Lászlónak, az aradi nemzeti színház pénztárosának tehetséges színészfia jelenleg Sopronban játszik, még pedig, amint az ottani lapok kritikájából látjuk, igen szép sikerrel. „Gonda — írja az egyik újság — különösen diskkrét, kitűnően jellemző művészeknek mutatkozott, aki a többi férfi szerepítő többé kevésbé tulzó modorától örvendetesen elüt. Talán megérjük, hogy Gonda kitűnő művészi példájával civilizáló hatást gyakorol a többiekre ebben az irányban.”

Munkás-mozgalmak Aradon.

(A szabó-sztrájk előkészületei. — A bádógosok sztrájkja. — Május elseje.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 27.

Nem tulzás, ha azt mondjuk, hogy Arad nincs messze az általános munkás sztrájkjától. Alig van nap, hogy egyik vagy másik ipari szakma munkásainak bérmozgalmairól ne lenne szó.

Bevégzett és a szakmabeliek között általánosan tudott dolog, hogy az aradi szabómunkások sztrájkba fognak lépni. Május 6-án tartanak gyűlést, a melyben megállapítják követeléseiket, s ha azokat a munkaadók nem teljesítik, sztrájkba lépnek. A sztrájknak érdekességét emeli az, hogy a bérmozgalmakra készülő szabómunkásokat állítólag a fővárosi nagy szabók anyagilag támogatják. Ez csak viszonzás akar lenni; a mikor ugyanis a budapesti szabómunkások sztrájkoltak, az aradi szabómeste-

rek gyűjtöttek nekik támogatást. Mikor pedig egy nagy budapesti szabócég, a melynek Aradon fiókja van, fővárosi munkájának egy részét Aradra küldte le csináltatás végett, állítólag az aradi szabók hatottak oda, hogy az itteni szabómunkások annak elkészítését ne vállalják magukra, ami ugyis történt. A budapesti szabók azért is támogatják a vidéki munkások sztrájkját, mert minél magasabbra verik fel a vidéken az árakat, annyiival könnyebb nekik a konkurencia, a mit, a megrendelések gyűjtését tilalmazó törvény dacára, utazóik által még erősen folytatnak.

A bádógosok sztrájkja nincs szünőben. Egyes mestereknél a munkások egy része be akart állani, de a sztrájkolók fenyegetéseikkel ezt megakadályozták. A mesterek ma az iparhatóságtól kértek védelmet az olyan munkások részére, a kik dologba állanak. Az iparhatóság azonban ezt a munkaadók által kért formában megtagadta. A sztrájkolók különben mind jobban elvesztik kedvüket, mert már világos, hogy követeléseikkel, a melyek különben nagyrészt tulzottak és méltánytalanok, nem fognak célt érni.

Május elsejét az idén is megünneplik a munkások. Miután azonban e nap vasárnapra esik, nincs szükség arra, hogy erre rendkívüli munkaszünetet kérjenek, a mit különben a munkaadók meg is szoktak adni. Az ünnepelés a szokásos népgyűlésekből s a ligetben való gyülekezésből fog állani.

Két híres ember regénye.

(Egy válópör története.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 27.

Ezt a történetet pedig nehéz megírni úgy, hogy az ismertető jelek ne mondjanak többet, mint ha a neveket is kiírnók. Pedig, egyelőre az ügynek semminő részlete nem türi meg az erősebb indiszkrétciót. Hát csak a vázát mondjuk el, úgy, hogy néhány napja Aradon, s a fővárosban beszélük.

A történetnek hősnője aradi nő, azaz: csak leánynak volt aradi, asszonynak nem. Előkelő aradi családból származott. Azóta ennek a családnak tagjai sem élnek Aradon. Csak a távolból kísérik figyelemmel az aradiak a nagyon szép asszony sorát, akinek partiját sokan megirigyelték. Mert híres ember az ő férje, abban a hivatásban, amelyet betölt: sőt immár méltóságos ur. Sokat beszéltek rólok két-három év előtt a volt hitsorsosaik, kik büszkék voltak rájuk. A férj hírére, és a feleség szépségére.

Azonban ennek a két tulajdonságnak frigye nem hozott boldogságot. A férj megtudta, hogy házasságát egy harmadik személynek is jutott szerep. Ez a szerep, aki, mint az olvasó bizonyára sejti is, a házibarát volt, s aki betöltötte, szintén híres ember a maga szakmájában (annyival ki lehet törni még a diszkrétció békóiból, hogy ez a szakma: a financiák) és — szintén méltóságos ur.

A férj igen komoly ember, és nem tett olyasmít, ami Dumas regényhőseihez, vagy külvárosi családi drámák embereihez illik, de méltatlan ahhoz a társadalmi álláshoz és hivatáshoz, a melyet ő betölt. Magához vett két tanut, és fölkereste a másik híres embert. Körülbelül ezt kérdezte tőle:

— Nőül fogja-e ön venni a feleségemet, ha elválok tőle?

A kérdezt, aki sohase tagadta meg gentleman-voltát, azt felelte:

— Igen, a válópör befejezte után nőül veszem.

Az ügy ezze el volt intézve. A válópör meg-

indult. A nő most egy bécsi hotelben lakik. Ott maradt addig, amíg a válópör befejezve nincs. Miután a házasságuk kölcsönös beleegyezéséről van szó, ez nem fog sokáig tartani. Az új házasságot már kétségtelenül publikálni fogják, s abban az esketési hírből, amely akkor megjelenik, a publikum bizonyára rá fog ismerni azokra, a kiket a fentiekben körülírni is óvakodtunk. A fő pedig az, hogy az asszony — méltóságos asszony marad . . .

Eötvös Károly Aradon.

(A vajda ünneplése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 27.

Eötvös Károly, aki még a Dreyfus-ügy idejéből tartozott Aradvárosának egy látogatással és felolvasással, ma este Aradra érkezett. Akkoriban, mikor a szenvedő francia kapitány sorsa hozta lázba a világot, s erről ő egy felolvasást ígért az aradiaknak, nagyon várták idelent a vajdát. O azonban nem jött, mert annyi bizonyos, hogy jobb az Abbázia törzsasztala mellett Perli öcsémme és a tábornok többi uraival anekdotázni, mint utazni. Azóta eltelt néhány év; a vajdát pedig ez alatt az idő alatt nagyon gyötörhette a lelkiismeret furdalása, mert most végre mégis lejött hozzánk, hogy a felolvasás-adósságot lerója.

Eötvös Károly ma este, a hét órai gyorsvonattal érkezett Aradra, Lukács György békésmegyei és hódmezővásárhelyi főispán, Verner László szerkesztő és Balla Miklós író kíséretében. Kísérői közül Verner László régi ismerőse az aradi közönségnek. — Itt kezdte pályafutását a rögs tanítói pályán; közbe-közbe *Vetési* László álnév alatt „tanügyi karcolatokat” írogatott. A rögs pályát meg-unva, később a még rögsőbb újságírói pályára lépett; Csabára került lapszerkesztőnek, ahonnan felhívták a földmívelési minisztérium sajtóügyi osztályába.

A vendégeket a város képviselőiben Varjassy Lajos helyettes polgármester fogadta a perronon. Künn voltak még a vendégek fogadására *Barabás* Béla és *Nagy* Sándor dr. orsz. képviselők, *Marosi* Miklós, és a sajtó képviselőiben *Illés* Zsigmond, *Kaszab* Géza, *Kopár* Ferenc, *Szudy* Elemér hírlapírók. Varjassy Lajos rövid beszédben üdvözölte Eötvös Károlyt, kimentve az éppen Budapesten időző polgármester elmaradását. Emlékeztette a vajdát, aki édesatyja házában több ízben megfordult, hogy ők tulajdonképpen régi ismerősök.

— Hogyne emlékezném? — mondja a vajda. De te akkor még nagyon kicsi lehettél öcsém!

Az állomás előtt a város két hintója várta a vendégeket, a kik a Fehér Kereszt szállodába hajtottak.

És Eötvös Károly megtartotta a szabad előadást, amelyikben természetesen benne volt, hogy Veszprémben, partvarista koromban . . . Amint hogy Eötvös Károly jóízű történeteinek kilencetizedrésze olyan dolgokról szól, a melyek történetek vala Veszprémben, a vajda partvarista korában . . .

Az előadás után a Fehér Kereszt téli kertjébe ment a vajda, ahol kísérői és *Barabás* Béla dr. társaságában diskurált el az ő végtelenül eredeti modorában. Persze, mondani se kell, hogy a téli kertben ez alatt minden szem rajta volt, a jelenkori magyar írók egyik legnagyobbikán.

HIREK.

Májusi ájtatosságok.

— Mária ünneplése. —

Arad, április 27.

Május hava a Boldogságos szűz Mária tiszteltére van szentelve. Az egész katolikus világ a legnagyobb hálával adózik e hónapban a megváltó anyjának, kit mi magyarok „Magyarország pártfogója” címmel tisztelünk. A májusi ájtatosság a minoriták aradi templomában 1. é. n. 6 órakor veszi kezdetét, szónoklatok kedden, csütörtökön és szombaton lesznek. A májusi ájtatosságokat *Fehér Alfréd* középiskolai hittanár rendez s az énekben a következők vesznek részt:

1. Vasárnap. A műkedvelők templomi énekkara, özv. Ortutay Gyuláné. 2. Hétfő. Weichhardt Aurora, Heinrich Ilonka, Leitner Berta, Rihmer Sarolta, Sztojka Anna, Weichhart Auróra. 3. Kedd. Herczegh Róza, Havancsák András. 4. Szerda. Buja Sándor, Özv. Kosztolányi Imréné. 5. Csütörtök. A műkedvelők női énekkara, Basch Stefánia. 6. Péntek. Gangel Andorné, Ráskai Miksa. 7. Szombat. Az aradi zenede növendékei, özv. Lux Ubaldné. 8. Vasárnap. Limbeck Győző, Weichhardt Auróra. 9. Hétfő. Steinitzer Jenny, Gallov Rezső. 10. Kedd. Dávid Antal, Sztojka Anna. 11. Szerda. Weitzer János-u. leányiskola róm. kath. növendékei, Rihmer Sarolta. 12. Csütörtök. A műkedvelők templomi énekkara, özv. Ortutay Gyuláné és Weichhardt Auróra. 13. Péntek. Herczegh Róza és özv. Kosztolányi Imréné, Tones Aranka. 14. Szombat. Dr. Radány Dezsőné, Weichhardt Auróra és Bing János. 15. Vasárnap. A tanítóképző intézet ifjusága, Weichhart Auróra. 16. Hétfő. Özv. Kosztolányi Imréné és özv. Lux Ubaldné, Basch Stefánia. 17. Kedd. Buja Sándor, Korbuly Gizella. 18. Szerda. Perényi Antal, özv. Kosztolányi Imréné. 19. Csütörtök. A műkedvelők női énekkara, Ortutay Margit. 20. Péntek. Gogg Christa, Kaletzky Vilma, Kugler Lala, Török Aranka, Szakolczay Hedvig. 21. Szombat. A polgári leányiskola róm. kath. növendékei, Bodroghy Károly. 22. Vasárnap. Herczegh Róza, Bing János. 23. Hétfő. Özv. Lux Ubaldné és Tones Aranka, Limbeck Győző. 24. Kedd. Steinitzer Jenny, Gangel Andorné és Netter Mariska. 25. Szerda. A Weitzer János-u. leányiskola róm. kath. növendékei, Gogg Christa. 26. Csütörtök. A műkedvelők női énekkara, dr. Radány Dezsőné. 27. Péntek. Rihmer Sarolta és Sztojka Anna, Szabó Juliska. 28. Szombat. Korbuly Gizella és Weichhart Auróra, hegedűn kísérik: Robitsék Samu, Unger Mór, Tones Aranka. 29. Vasárnap. A műkedvelők templomi énekkara, Steinitzer Jenny. 30. Hétfő. Korbuly Gizella, Heinrich Ilonka, Leitner Berta, Rihmer Sarolta, Sztojka Anna, Weichhart Auróra. 31. Kedd. A műkedvelők női énekkara, Weichhart Auróra.

— **A király nem megy Londonba.** Londonból érkezett távirati jelentés szerint királyunk londoni útja *végkép elmarad*. A király nyáron, *Marienbadban* fogja viszonozni az angol király látogatását.

— **Az új püspök.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Radnay és Párvy püspökök megerősítése ügyében holnap lesz a bécsi nunciaturán a processus canonicus. A bécsi püspökség betöltése, — a nunciaturáról vett hírek szerint — az utolsó pillanatban támadt ellenvetések miatt sokkal később fog megtörténni.

— **Hieronymi köszönete.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara, a mint megírtuk, üdvözlő táviratot intézett *Hieronymi* Károly kereskedelmi miniszterhez a vasúti forgalom helyreállítása érdekében tett intézkedéseiért. Az üdvözlőre a miniszter a következő levéllel válaszolt *Krisztyán* János kereskedelmi és iparkamarai elnöknek.

Bpest, 1904. április 28-án.

Tisztelt Elnök Ur!

Fogadják legmelegebb köszönetemet azon elismerő meleg szavakért és üdvözlőért, melyet a vasúti sztrájk megszűnté alkalmából az aradi kereskedelmi és iparkamara nevében hozzám intéztek.

Hazafias üdvözléssel

Hieronymi.

— **A kultuszminiszter mint az aradi torna-ünnep védnöke.** Ma utazott fel az *Aradi Tornaegyesület* választmányának küldöttsége Budapestre, hogy fölkérje dr. *Berzeviczy* Albert választás és közoktatásügyi minisztert, hogy a folyó évi május hó 21., 22. és 23-án, a pünkösdi ünnepek alatt Aradon tartandó VII. szövetségi országos tornaünnepély védnökségét fogadja el. A küldöttség vezetője *Urbán* Iván Arad vármegye és Arad szab. kir. város főispánja az Aradi Tornaegyesület elnöke, tagjai: *Dálnoky* Nagy Lajos dr., *Steinitzer* Pál, ifj. *Neuman* Adolf, *Varjassy* Lajos és *Nagy* Sándor, kikhez Budapesti csatlakoznak az országos tornaszövetség részéről: dr. *Czölder* János országos tornaszövetségi alelnök és *Jász* Géza szövetségi titkár. A miniszter a küldöttséget délután négy órakor külön audiencián fogadja. Ugyanezen alkalommal fogja a küldöttség az ünnepélyre meghívni dr. *Zsilinszky* Mihály államtitkárt, dr. *Molnár* Viktor miniszterelnöki titkárt és dr. *Boncz* Odön vallás- és közoktatásügyi miniszteri tanácsost is. Délután hat órakor lesz az országos tornaszövetség rendkívüli közgyűlése a Nemzeti Tornacsarnokban, melyen a szövetség kiszemelt új elnökét, gróf *Teleky* Sándort, az ismert tornaügy barátot és sportembert fogják megválasztani, kinek elnöksége és *Urbán* Iván társelnöksége alatt fog az aradi tornaünnep lefolyni. Ezen közgyűlésen az aradi küldöttség mint az „Aradi Tornaegyesület” képviselő tagjai fog részt venni.

— **Rendtelenség egy városi pénztárban.** Nagyváradról táviratozzák, hogy az ottani városi pénztárban ma egy feljelentés folytán váratlanul pénztárvizsgálatot tartottak, amelyet *Rimler* Károly polgármester, *Dus* főügyész és *Ragány* főszámvévő vezettek. Pénz ugyan nem hiányzott a pénztárból, de több *sulyos rendellenességre* jöttek reá a vizsgálatnál. Két magasabb állású városi hivatalnok ennek folytán ma *nyugdíjazását kérte*.

— **A vasutasok esküje.** Sok szó esett mostanában a vasutasok esküjéről. Ennek hivatalos szövegét az alábbiakban betű szerint leközöljük, azon hozzáadással, hogy az eskümintát az illetőknek sajátkezűleg alá is kell írni. Az eskü így hangzik:

Én..... esküszöm, becsületekre és hitemre fogadom, hogy a magyar korona országainak alkotmányát mindenkor tiszteletben tartom, törvényeinek engedelmeskedem. Különösen pedig a vasúti üzlet biztonsága, rendessége és szabályszerűsége érdekében, s a mennyiben a vasúti üzleti távirók állami és magán sürgönyökre használatának, az ezekre vonatkozólag is kibocsátott, vagy még kibocsátandó törvényeket, rendeleteket és utasításokat nemcsak magam pontosan követendém, hanem azoknak mások által leendő megtartása felett is, hivatali állásomhoz képest és a vasúti üzletrend által reám ruházott rendőri jogok határai között, személyválogatás és részrehajlás, avagy ellenszenv nélkül örökdíni fogok.

Esküszöm és fogadom továbbá, hogy a vasúti hadi forgalmat illető összes ügyeket, valamint az azokra vonatkozó összes segédesszöveket és intézkedéseket, szerezttem légyen azokról akár saját tapasztalataim, akár mások közlése folytán tudomást, mindenkivel szemben a legszigorubbán titokban tartandom, és teljes erőmből és legjobb meggyőződésem sze-

rint meg fogok akadályozni mindent, mi által mint erre hivatott kijelölve nem lett, ezen ügyek, illetve segédesszövegek és intézkedésekről tudomást szerezhessen.

Isten engem úgy segítjen!

Kelt

— **A király elismerése a magyar szesziparosoknak.** *Bécsből* táviratozzák: A király ma délután meglepetésként a bécsi szeszipari és szeszértékesítő kiállítás. Őfelsége különösen sokáig időzött a magyar osztályban, amelyről rendkívüli melegséggel nyilatkozott, elismerését fejezve ki több magyar kiállítóak.

— **Tomcsányi Rusi balesete.** A főváros művészi köreiből általános, mély sajnálatot keltett az a sulyos baleset, amely *Tomcsányi* Rusit, a *Magyar Színház*nak temperamentumos, jeles primadonnáját érte s amely csaknem halálát okozta. A *Tomcsányi* Rusi néhány év előtt Aradon játszott, *Leszkay* András szinigazgatásának utolsó évében, s innét került föl a Magyar Színházhoz, ahol sikert-sikerre aratott. Az aradi közönségben is bizonyára részvétet fog keltetni a baleset híre, amelyről fővárosi tudósítónk a következőket táviratozza: *Tomcsányi* Rusit, a Magyar Színház primadonnáját ma este sulyos baleset érte. A mint a színházból hazajött, lakásán meggyújtotta a spiritusz-lámpát. A spiritusz-lámpa azonban valami okból felrobbant s az égő szesz végig ömlött a művésznő egész ruházatán, amely egy pillanat alatt lángokban állott. *Tomcsányi* Rusi talán odaéig, ha segítség kiáltásaira a szomszéd lakásokban levők be nem rohannak. Nagy ügygyel-bajjal elfojtották a tüzet s megmentették a művésznőt, a kinek teste sulyos égési sebekkel volt borítva. *Tomcsányi* Rusit, a kinek állapota rendkívül komoly, a II. sebészeti klinikára szállították.

— **A kifütyült Kótzian.** *Innsbruckból* írják, hogy ott tegnap este hangversenyt tartott a nálunk is ismert cseh hegedűművész, *Kótzian*. A hangversenyterem egy részét német nemzetiségi párti diákok foglalták le. Mikor *Kótzian* kilépett a pódiumra, a diákok harsány fütyöléssel akarták megakadályozni, hogy a művész megkezdhesse a hangversenyét. Óriási botrány támadt. A rendőrség is közbelépett és nagynehezen eltávolították a diákokat, a kiknek csapaja az utcán álló, hasonló érzelmű polgárokkal nagy tömeggé nőtt. A tömeg nagy zajongással várta a hangverseny végét, közben a *Wacht am Rheint* énekelve. Mikor a hangverseny véget ért, a tüntetések újból elkezdődtek, mire a rendőrség nagynehezen szétkardlapozta a tömeget.

— **Aradi mérnök a beruházási munkálatoknál.** A kereskedelmi miniszter, a mint megírtuk, *Péterffy* Andor aradi kir. mérnököt a nagybecskereki államépítészeti hivatalhoz helyezte át. Ez az áthelyezés azért történt, mert a miniszter *Péterffy* a beruházási hitel terhére Torontálmegyében végzendő nagy utépítési munkálatoknál való közreműködéssel bizta meg.

— **Selyembübebevéltő-telep Aradon.** Nemrégiben megírtuk, hogy a selyembübebevéltés ellenőrzésére kiküldött miniszteri biztos Aradvárosától a selyembübebevéltés céljaira helyiséget kért, amelyre 2—3 hétig volna szüksége. A város, miután nincsen e célra alkalmas helyisége, átírt a 7 lk hadtest parancsnokságához, hogy engedje át e célra az Aulich-utcai lovardát. Miután ezen átiratra a parancsnokság még nem válaszolt, s mivel a helyiséget állandóan sürgetik, a város ismét megkereste a hadtestparancsnokságot a kérelem elintézésére végett.

— **Halálozások.** *Strasser* Károly, Arad város adóügyi tisztviselője ma hajnalban, hatvanegy éves korában meghalt. A város tisztikarának

egyik szorgalmas tagja volt, s még kevésbé halála előtt is pontosan bejárt hivatalába. Holnap délután három órakor temetik el a Kosuth utca 17. sz. alatti házból. Nején kívül nagyszámu rokonság gyászolja.

Györfy Antal aradi kertész tegnap este, 64 éves korában meghalt. Kedden délután öt órakor temetik el az Orozy utca 10/a. alatti házból.

— **A Baros- és a Salacz-park fái.** Megirtuk annak idején, hogy a Baross s Salacz-parkokban több fa kiszáradt, aminek okát abban kerestek, hogy az ott lefektetett gázvezeték csőrepedés történt, és az okozta a fákban a kárt. A parkbizottság jelentése folytán a tanács utasította a gáztársulatot, hogy a városi mérnöki hivatal közreműködésével vizsgálja meg a csöveket, és gázömlés esetén tegyen sürgős intézkedést. A vizsgálat meg is történt. Az eredményről ma terjesztette be a mérnöki hivatal a tanácshoz jelentését, melyben tudatja, hogy csőrepedést és gázömlést nem talál; a fák kiszáradása tehát más okra, valószínűleg az őrjási nyári hőségre vezethető vissza.

— **A katonaság köréből.** A hadsereg rendeleti lapja közli, hogy Marich Jenő főhadnagy a csász. és kir. 33-ik gyalogezredből áthelyeztetett a 38-ik gyalogezredhez.

— **Az Aradon tervezett selyemgyár.** Megirtuk annak idején, hogy Chardonnet gróf, francia mérnök Aradon járt, tanulmányozván az itteni viszonyokat egy Magyarországon, francia tőkével felállítandó selyemgyár dolgában. Már akkor jeleztük, hogy a gyár aligha fog Aradra kerülni, mivel a gyár részére leendő, nagymértvű vízszolgáltatás itt igen drága lenne. A mint most értesülünk, a Chardonnet gróf által szervezett selyemgyárat Sárdvározt fogják felállítani.

— **Az utóállítás.** A honvédelmi miniszter ma meghatározta Arad város tanácsához, tudatván vele, hogy a május 5-ikére kitűzött utóállítások meg fognak tartatni.

— **Kivándorlás Máramarosból.** Most, hogy a kivándorlási törvény életbelép, annál érdekesebb a megfigyelése a kivándorlás mérvének vármegyénként. Az április 15-én tartott máramarosvármegyei közigazgatási bizottsági ülésben Szabó Sándor alispán jelentése szerint március havában 186 utlevelet kértek. Ebből esik Észak-Amerikára 160, Romániára 10, Európára 9, Ázsiára 6, Olaszországra egy. Járások szerint legtöbben vándoroltak ki a huszti, ökörmezői és téceői leginkább ruthén lakosság közül. Máramaros-Szigeten 32 utlevél adatott ki. Az elmúlt negyedév folyamán kiadott utlevelek száma 427, ebből Észak-Amerikára esik 303, Romániára 30, Európára 13, Ázsiára, Afrikára egyegy. A kivándorlásból a múlt negyedévben 57-en tértek vissza. A kivándorlási kedv nem növekedett.

— **Iskolai ünnepély.** Az aradi állami főreáliskola Fábán Gábor önképzőköre május 1-én délelőtt fél tíz órakor a lyceum dísztermében szavalkókkal és zeneszámokkal egybekötött ünnepélyt tart.

— **A spanyol anarkisták.** Madridból táviratozzák: A Maura miniszterelnök vonata ellen elkövetett merényletre vonatkozólag néhány utas, ki az illető vonaton volt, az állítja, hogy a csendőrök lövése következtében hét személy elesett. Összesen körülbelül 40 szer lőttek. A támadók ezután egy kolostor elé vonultak és azt követ dobálták meg. A vasúti vonaton körülbelül tíz lövés és kődobolás nyomai látszanak.

— **Házasság.** Szebenyei József volt aradi, jelenleg debreceni hírlapíró eljegyezte Szombathy Margit kisasszonyt Debrecenben.

— **Szerencsés kereskedő.** Az osztálysorsjáték legutóbbi húzásán, mint lapunknak írják, a 400,000 koronás főnyereményt felsorsjeggyel Reisz Bela makói rőfőskereskedő nyerte meg.

Reisz egyidőben előkelő kereskedő volt, de mostoha viszonyok folytán üzletét beszüntette. Most a főnyereménnyel ismét üzletet nyit.

— **Igazgató választás.** A Tótkomlói Takarékpénztár e hó 24-én tartott rendkívüli közgyűlésén választotta meg első vezérigazgatóját. Az igazgatóság a huszonnégy pályázó közül négyet jelölt, a kik közül egyhangúlag Ujhelly Samut, a budapesti országos központi takarékpénztárnak tizenégy év óta volt tisztviselőjét választották meg, a ki tótkomlói származású, jeles szakismeretekkel bíró ember. Ugyanez alkalommal a részvénytársaság hozzájárult ahhoz, hogy a Tótkomlói Népbank a takarékpénztárba olvadjon. Erre nézve a további teendőket az igazgatóságot bízták meg.

— **A budapesti sztrájkok.** Budapestről táviratozzák: Ma reggel a sztrájkoló fuvaros kocsisok küldöttsége járt a főkapitánynál és arra kérte, hogy a Szunyog-szigeten levő sztrájk-tanyáról Ujpest felé is távozhassanak és hogy ma délután gyűlést tarthassanak a sztrájk-tanyán. A főkapitány tudomásul vette a gyűlés bejelentését és megengedte, hogy a sztrájkolók Ujpest felé is távozhassanak. A sztrájkolók közül többet a rendőrség ma ismét letartóztatott, mert munkában álló társaikat fenyegetésekkel akarták a sztrájkra bírni. Letartóztatták Lahavicska Pál és Furiák Mihály kocsisokat. A sztrájkoló cukrászsegédek is munkát adnak a rendőrségnek. Tegnap berontottak Breslmayer Gyuláné Vámbáz-körut 9. számú cukrászboltjába s az ott dolgozó cukrászsegédek a munka abbahagyására akarták bírni, közben életveszedelemesen fenyegették őket. Ezek közül a rendőrség letartóztatta Virág Géza, Purger Kornél és Sánta Ferenc cukrászsegédek, a kiket átadott az ügyészségnek.

— **Tíz évi találkozó.** Groszmann Arnold, mint a tíz évi találkozó bizottság elnöke, felkéri az 1893-94 tanévben a lippai felsőkereskedelmi iskolában végzett, volt iskola társait, hogy találkozási szerződésük értelmében f. é. május hó 23-án, azaz pünkösd második napján, Lippán, a József főherceg szállodában tervezett összejövetelien részt vegyenek. Az 1893-1894-iki tanévben végzett volt növendékek a következők: Dobi Vilmos, Ettwel Odón, Gligorcsku György, Groszmann Arnold, Hannekker István, Heller Antal, Husz Lipót, Kovács Gyula, Micula György, Miren Coriolán, Papp János, Poszpil Ferenc, Rosiescu Aurél, Sebess Dező, Schleiszner János, Szmolinszky Vilmos és Wagner János.

— **Az áruló tintásüveg.** Maros-Szlatináról jelentik lapunknak, hogy Láncker Zsigmond ottani kereskedő üzletébe betörték, a holnapan 300 korona értékű árut és készpénzt vittek el. A csendőrség felfurángos módon fogta el a tetteseket. A tolvajok ugyanis az üzlet ablakán levő asztalon egy tintásüveget borítottak fel; ezen a nyomon indulva, csakhamar kézrekerült a tettes, a kinek a bocskora tele volt tintafoltokkal. Holcker József csendőrőrsvezető a tolvaj két cinkostársát is elfogta.

— **Leégett község.** Kalocsáról írják: Császártöltés pestmegyei községben f. hó 24-én délután 2 órakor tűz ütött ki, mely a szél által rohamosan terjedt. Este 6 óráig leégett 56 lakóház 40 melléképülettel és 33 présház. A tűzet két szomszéd község tűzoltói próbálták lokalizálni, de nem sikerült. A kár mintegy 200,000 korona. A lakóházak nagy része biztosítva volt, de a termények és takarmányok nagy része nem. A község, mely leginkább szőlőművelésből él, nagy inségnek van kitéve, a minez a két év óta veszedelmesen terjedő peronoszpóra is hozzájárul, mely a szép homoki szőlőtelepeken nagyon pusztít.

— **Fokról fokra.** Molnár András, aki valaha jómódú korcsmáros volt Aradon, az idők folyamán elvesztette vagyonát, és annyira sülyedt, hogy az utóbbi időkben már csak kéregetésből élt. Kéregetése közben betévedt Ruzsits Károly vasúti ellenőr lakására is, ahol a fogason egy felöltőt pillantott meg. Ugy okos-

kodott, hogy jobb ma egy felöltő, mint holnap egy krajcár, tehát egyszerűen leakasztotta a ruhadarabot a fogasról, és azt magára véve, köszönés nélkül távozott. Mielőtt azonban a felöltőt értékesíthette volna, a rendőrség elfogta. Molnár beismerete bűnét. Mivel rendes lakása nincs, letartóztatták és átkísérték az ügyészséghez.

— **Jakab császár matrózai.** Szahara még mindig megkoronázatlan királya: Lebawdy Jakab, mint Párisból jelentik, végre kiegyezett azzal az öt matrózzal, akiket Afrika partjain annak idején csunyán cserben hagyott. A matrózokat egy francia hadihajó mentette meg szorult helyzetükből; egyikük: Picard, a kiállott szenvedések következtében Havreban meg is halt. Jakab császár most négy matróznak és Picard özvegyének tíztízezer frank végkielégítést adott, a párisi bíróság előtt kiegyezvén velük. A császár csak azt kívánta, hogy a bírósági jegyzőkönyvben mint „I. Jakab” szerepeljen. A bíróság eleget tett kérésének.

— **Zendülő katonák.** Southamptonból táviratozzák: A sheffire ezred több katonájának elfogatása következtében, akiket a rendőrség kisebb kikapások miatt letartóztatott, azoknak bajtársai éjjelkor elhagyták a kaszárnyát, betörték a dockrendőrség őrházának és a vámbáz ablakait és azután kiabálva a városba vonultak, ahol jelentékeny kárt tettek. A katonák és a rendőrség közt verekezés támadt; a rendőrség botokat használt és több katonát megsértett. A zendülőket visszakísérték a kaszárnyába és a vezetőket elfogták.

— **Mindazok, akik Aradra utaznak,** ne mulasszák el Aradnak páratlan áruházat, a fényesen berendezett Porter Vilmos Nagy Áruházat a Szabadságtéren megtekinteni. A külön külön osztályokba beosztott áruk u. m. háztartási cikkek, díszműárak, nász és alkalmi ajándékok, női és férfi divatcikkek, gyermekjátékok nagy választékban kaphatók. Az árak a lehető legolcsóbbak. Megrendelések pontosan és telkiismeretesen teljesítenek. Telefonszám 324.

— **Állásokat nyerni** legbiztosabban csakis az „Országos Általános Pályázati Hírlap” útján lehet, a mely az állastadókkal való közvetlen összeköttetése folytán leggyorsabban ad hírt, az összes beírtendő állásokról. Az állastadók is nagyjából e lap útján költik be a megüresedett állásokat. Minden számban számos állami, közigazgatási magán-tisztviselői, gazdasági, hivatalszolgái, pénzügyi, kereskedelmi, könyveői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van a feltételek és teljes címek kiírásával. Ingyen melléklete a „Jegyesek és Házasulandók Lapja”, melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Előfizetés egy negyed évre 4 korona, egyes szám 40 fillér, mely bélégyben is küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körut 18. Képviselők fiókiadóhivatalok vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek. 321

— **Díjmentes fürdő prospectusok** kaphatók Pástyén fürdőről (téli és nyári kura) Aradon: G. Földes Kelemen gyógytárában, Deák Ferenc utca 11-12 sz.

— **Házassági célból** ismerkedni legbiztosabban lehet „Házasulandók Lapja” útján: ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiakról, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az „Országos Általános Pályázati Hírlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körut 18. 326

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Reich M. és társa Orahovica. — Luszitig József és fia, Nagy-Kanizsa. — Simon Jenő, Csikszereda. — Májor Alajos vaskereskedő, Zombor. — Wertheim Szidónia, Bars. — Szummerer Gyula, Budapest. — Rauch és Born, Wandsdorf. — Schwettka János, Schildberg. — Winkler Henrik, Brünn. — Lauer Mózes, Suerawa. — Schmidt Viktor Innsbruck.

— **Parketta tűkőrfényes** lesz Vojtek és Weisz-féle parkett-viasz használatától. 1 doboz 1 korona. 44

Hozomány nélkül.

(Egy házasság a bíróság előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 27.

Egy áldatlan házasság élet klasszikus epizódját tárgyalta ma másodfokban a budapesti büntető törvényszék felelőviteli tanácsa Boráth Zoltán dr. bíró előadása alapján.

Dr. B. K. fiatal fővárosi ügyvéd alig egy évvel ezelőtt nőül vette F. I. budapesti kereskedő szép fiatal leányát Irént, akiről tudta, hogy nincsen hozománya. Néhány nappal az esküvő után a férj fagyosan viselkedett feleségével szemben. Midőn ez kérdezte tőle, hogy miért olyan közönyös vele szemben, a férj megadta a választ:

— Nem te vagy a hibás, hanem én voltam a könnyelmű, amikor nőül vettem minden hozomány nélkül. Legjobb lesz, ha szép egyetértésben megállapodunk abban, hogy elválunk egy mástól.

— Én nem válok el! — tört ki könnyezve az asszony.

— Akkor kijelentem, hogy én magszikot veled minden érintkezést és a háztartáshoz egyetlen krajcárral sem járulok többé.

A boldogtalan asszony két-három napig a még meglevő néhány koronájából élt, mikor aztán a pénz teljesen elfogyott és az éhség gyötörte, levelet írt atyjának, hogy jöjjön érte s vigye magával, mert férje nem akar vele együtt élni. Mialatt a cseléd a levéllel utban volt, megjelent az anyós: B. M. műegyetemi tanár felesége s tudtára adta a fiatal asszonynak, hogy helyesen tenné, ha minél előbb eltávozna a házból. A bántó szemrehányó hangra a fiatal asszony hasonló tenorban felelt, úgy, hogy csakhamar erős szóharc fejlődött a két nő között. A férj, aki a szomszédos szobában időzött, a lármára hirtelen berontott s fölemelt ököllel megfenyegette védtelen feleségét:

— Te nyomorult! Sértetgetni mered az anyámat!

A fiatal asszony pongyola öltözkömben futva menekült a lakásból s a házmester lakásában keresett menedéket. A férj és anyós ide is követtek. Az ügyvéd felszólította a házmestert, hogy az asszonyt, aki az ő lakását elhagyta, űzze el magától s ne engedje be többé a házba. Az anyós is kitöltötte bosszuját rajta s elmondta a fiatal asszonyt mindennek, ami egy tisztességes nőt becsületében sért.

Az üldözött nő még az nap visszatért atyjához megindította a válópórt férje ellen s tartásdíjat kért vele szemben megállapítani. Az ügyvéd kifogásolta azt, hogy tartásdíj megfizetésére kötelezzék, mert szerinte az asszony megszegte a házastársi kötelességét, amikor a lakásból távozva az együttélést megszakította.

A válópörben és a tartásdíj iránti kereset tárgyában a polgári bíróság még nem döntött. A büntető járásbíró azonban a fiatal asszony panaszára B. A.-t elítélte 180 korona pénzbüntetésre. Ezt az ítéletet ma a törvényszék felelőviteli tanácsa is helybenhagyta.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Egy betűszedő sajtópör. Azokból az éles támadásokból kifolyólag, a melyekkel a szocialista érzelmi betűszedők a budapesti nyomdásztrájk idején illették Varga Endre nyomdai vállalkozót, egész sereg sajtópör keletkezett. E pöröknek egyik áldozata Bau Samu betűszedő, akit rágalmazás és becsületsértés sajtóvétsége miatt vont felelősségre a budapesti büntető törvényszék. Bau ugyanis a múlt év május 1-én a *Nyomdások Élelapija* című sajtótérképben nemcsak Varga ellen intézett kíméletlen támadást, hanem még Varga feleségét is mélyen sértő rágalmakkal illette. A tárgyaláson a

vádolt kijelentette, hogy Vargánét annál kevésbé akarhatta sérteni, mert nem is tudta, hogy Vargának felesége is van. A törvényszék azonban ezt a védekezést nem fogadta el és Bau Samut két rendbeli rágalmazás sajtóvétségeért egy hónapi fogságra és 40 korona pénzbüntetésre ítélte. A kir. ítélőtábla, amely Frenreisz István elnöke alatt és Vaikó Pál bíró előadásában ma tárgyalta az ügyet, helybenhagyta a törvényszék ítéletét. A vádlott semmisségi panaszt jelentett be.

NAPIREND.

Április 28. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Vítálsz. — Protestáns naptár: Vítálsz. — Görög-keleti naptár (április 15.): Kreszcenc. — A nap két 4 óra 34 perckor, nyugszik 6 óra 50 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklyemúzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hűvösebb, sok helyütt csapadék.

Április 28. Iskolaszéki ülés délután 4 órakor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 27.

Delitőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 18.000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonafélék változatlanok. Időjárás borult.

Estitőzsde. Berlin $\frac{1}{4}$ elcsobb.

Zárás 12 órakor:

Buza áprilisra	7.86—7.87
Buza májusra	7.85—7.86
Buza októberre	7.89—7.90
Rozs áprilisra	6.51—6.52
Rozs októberre	5.26—5.27
Zab áprilisra	5.50—5.51
Zab októberre	5.07—5.08
Tengeri májusra	5.21—5.22
Tengeri júliusra	10.85—10.95
Répe augusztusra	

Zárás 5 órakor:

Buza áprilisra	7.86—7.87
Buza májusra	7.82—7.83
Buza októberre	7.85—7.86
Rozs áprilisra	6.49—6.50
Rozs októberre	5.26—5.27
Zab áprilisra	5.47—5.48
Zab októberre	5.06—5.07
Tengeri májusra	5.19—5.20
Tengeri júliusra	10.85—10.95
Répe augusztusra	

Zárás 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	645.25
Magyar hitelrészvény	761.—
Leszámitolóbank részvény	458.—
Rima-Murányi vasúti részvény	494.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	645.75
Közuti vasút	575.50
Városi villamos vasút részvény	329.50

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi január hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnáról délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
	Személyvonat este 9.05
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat éjjel 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonról sv. reg. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat délelőtt 11.—
Gurahonról sv. d. u. 4.30	Személyvonat este 6.56
	Pankotáról sv. este 9.20

S z e s z ü z l e t.

— Április 27. —

Mai jegyzéink: Kész árú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12.80—13.— korona mmássanként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 27. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felül sulyban 116—118 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felül sulyban 123—124 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban 123—124 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 123—124 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilo. rammon felül sulyban 122—124 fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm terjedő sulyban 122—124 fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 121—122 fillérig.

Sertéselészám: Április 24. napján volt készlet 28,871 darab, április 25. napján főlhajtott 152 darab, április 25. napján elszállított 1592 darab, április 26. napján maradt készlet 25,431 darab.

A hizott sertésüzlet irányzata: Csöndes.

Nemzeti színház.

Bérlet 197. sz.

Páratlan.

Csütörtökön, 1904. évi április hó 28 án:

Aranyvirág.

Regényes nagy operette 3 felvonásban. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerzte: Huszka Jenő.

SZEMÉLYEK:

Potyaviev	Németh J.	Gauld Harry	Szadai F.
Beppo, hajós	Arkossy V.	Egy ifju	Marton M.
Silvio, hajós	Juhász S.	Meridon Lize	Fekete A.
Aranyvirág	Felhő Rózi.	Fogados	Ligeti V.
Stone Ellen	Singhoffter V.	Egy gavalér	Juhai József.

Közdete este 7 és fél órakor.

Ajánlunk háztartási, mindennemű ipari célokra, ugyszintén

vasaláshoz

elsőrendű, száraz, darabos

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Felhívjuk igen t. vevőink

figyelmét

azon körülményre, hogy takaréktűzhelyben főzésnél szénnel való tüzelés gyors, takarékos és igen olcsó.

100 kiló 3 korona 40 fillér.

Kályhák fűtésére ajánlunk elsőrendű, darabos, magas hőfoku salon

fűtő kőszemet

100 kiló 3 korona 40 fillér

darabos elsőrendű légszesz pirszenet

(Coaks)

Ugy az aradi gázmű mint porosz minőségűt is tartunk raktáron. — Legjobb kettőszers mosott, valódi porosz

kovács-szenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos hazaszállítására fél nap időt kérünk s azt díjmentesen saját kocsinkkal eszközöljük.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

A volt RÉVÉSZ-féle végeladás

ősz-
szes könyv- és papíráru
főüzletünkbe

Templom-és Kazinczy-utcák
sarkára

vittük át.

Az összes áruk, egymint:
Regények.

Ifjusági iratok.

Jogi könyvek.

Irodai és levélpapírok

Imakönyvek.

Üzleti könyvek.

Zenták. Irónok, stb.

az

eddig olcsó áron

lesznek árusítva.

Kiváló tisztelettel:

INGUSZ I. és FIA
ARAD.

CSARNOK.

Az őrnagy adósságai.

Irtá: Camille Lemonnier.

(Vége.)

És Bergmann csakhamar a példaképévé lett a férjeknek, mint ahogy előbb példaképe volt az őrmestereknek és hadnagyoknak; soha látható nem volt szőke Getrudja nélkül, ha csak szolgálatban nem volt, esténként vagy egy-egy barátjuknál voltak teán, vagy pedig a régi bajtársakat fogadták kényelmes kis házacskájukban. De néha magukban is voltak s ezek nem a legkellemetlenebb percei voltak életüknek. Hans ilyenkor hűséges kék szemével belenézett felesége szemébe s az órák gyorsan multak.

És egyszer csak, egy éjszakán felhangzott a házból egy új hang, kicsiny, vékony kis hangocska, amely mégis olyan erős volt, hogy betöltötte az egész házat, a pincétől a padlásig.

— Ah, — gondolta Hans bubánatozva, — nem lehet az ember egészen boldog. A gyermekkel új kiadásaim támadnak; a kereszteslőt, a dajkát, a ruhát kell fizetnem, aztán meg majd az iskolát, nem is beszélve azokról az adósságokról, amiket a katona, az őrmester és a hadnagy csinált.

De amikor a kis leány ráemelte kávébarna szemét, széles mosolygás derítette fel a jó kapitány arcát. Rágyujtot: hosszú pipájára, s azt gondolta:

— Az őrnagy majd kifizeti a kapitány adósságait.

Igy mult az élete a jó Bergmann Hansnak. Sok embernek mulik így; az ember tolja holnapra, amit ma kellene megtennie. De nem mindenkinek olyan boldogok a napjai, mint Bergmann kapitányéi voltak. Alig tudott a kicsike még olvasni és írni, amikor már kinevezték őrnaggyá.

Most már igazán arra kellett gondolnia, hogy leszámoljon a múltjával. Csakugyan gondolt rá, még pedig igen sokszor. Csak hogy egy őrnagynak nem nagyon nagy a fizetése, ha abból kell a házat, a fogadónapjait s a lovat ellátni. Az őrnagy hivatalos személyiség, éppen olyan hivatalos, mint a lova. Még a szolgáinak is hivatalos karaktere van s tudjuk, hogy menyibe kerül ez.

Micsoda különbség ahhoz az időhöz képest, amikor még csak kapitány volt! Akkor egy hónapban csak egyszer fogadtak, takarékoskodtak s nyugodt, kényelmes életet éltek. Most minden megváltozott s Bergmann Hans mégsem volt büszke. A katonáinak valóságosan az apja volt. Ha az ezredéről beszéltek, csak a Bergmann-ezredet emlegették. Böven osztogatta emberei között a dohányt és a sört, ami pedig a szegényeket illeti, azoknak továbbra is a gondviselése maradt. De most az őrnagy adott nekik, ami más, mi a kapitány, a hadnagy, vagy az őrmester ad.

— Ah, — gondolta magában — csak a lovakat ne kellene tartanom, meg ezt az istentelen nagy házat!

S szívében mélységes fájdalommal gondolt arra, hogy nemsokára hatvan esztendő lesz és hogy a halála után bizonyára senki sem fogja kifizetni az adósságait, ha ő nem fizeti ki. Az ezredesség korhatárát már túllépte.

Azért a heroizmusnak valóságos csodáit vitte véghez, csak hogy akarékoskodhassék. Nélkülözött, napokon át nem dohányzott, pedig az nagyon fájdalmas volt ránézve, mert semmi nem szerzett neki nagyobb gyönyörűséget, mint ha tájtékszipkájából valódi havannát füstölhetett. Vagy pedig betegnek jelentett, hogy ne kelljen részt vennie a bankettekben s legalább azt a pénzt megtakaríthassa. De arra sohasem volt ereje, hogy a lovaitól egy szem zabot, kedves kis Naájától a bonbont, nőséges feleségétől valami figyelmet, a szegényektől egy-egy öfrankost megtagadjon. S körül mindenki virult, mint a földi paradicsomban.

Bergmann Hans lassan haladt az öreg kor felé, szeretve kicsinytől a nagyig. Az egész városban nagy volt a szomorúság, amikor híre ment, hogy a betegség ágyba döntötte. Szintelen ajka megnyílt néha, mintha mondani akarna valamit, de aztán megint becsukódott anélkül, hogy egy szót is szólott volna. Csak egy gondolat kirozta.

Végre mosolyogva fordult oda a feleségéhez és sóhajtozva mondta:

— Gertrud, kedves feleségem, azt remélttem, hogy a halálom előtt még kifizethetem néhány apró adósságomat. De nem vagyok rá képes. A jó Isten, ha akarja, majd kifizeti az őrnagy adósságait.

IDEGENEK ARADON.

— Április 27. —

Fehér Kereszt szálloda Martens Cezár és neje igazgató Mezőhegyes. — Kun Imre ékszerész Budapest. — Lukács György főispán Budapest. — Dercsényi Sándor utazó Budapest. — Eötvös Károly dr. orsz. képviselő Budapest. — Breiner József ékszerész Budapest. — Spieler Andor utazó Budapest. — Herzfeld Károly utazó Budapest. — Fischer Miksa utazó Bécs. — Váry Károly utazó Bécs. — Fleischman Jenő utazó Budapest. — Fürst Ignác utazó Budapest. — Müller Gyula utazó Bécs. — Berger Pál utazó Budapest. — Sörer Rikárd utazó Bécs. — Brunner Gyula utazó Budapest. — Mandl József utazó Bécs. — Köbl Jakab utazó Bécs. — Kun Béla újságíró Hódmezővásárhely. — Engel Antal kereskedő Budapest. — Mandl Gyula kereskedő Budapest. — Balla Miklós író Budapest. — Lustig Armin kereskedő Budapest.

NYILTÉR.*

Özv. Strasser Károlyné szül. Schneider Josefa a maga és az alulírottak nevében is megtört szívvel tudatja, hogy felejtethen férje, testvér, nagybátya, sógor, rokon és barát

STRASSER KÁROLY,

Arad sz. kir. város adóügyi tisztviselője,

1904. április 27 én reggel 5 órakor, életének 61. s boldog házasságának 33 ik évében hosszas szenvedés után csendesen elhunyt.

A boldogultnak földi maradványai április hó 28 án d. u. 8 órakor fognak Kosuth utca 17. számú házból az ágost. ev. hitvallás szertartásai szerint tartandó ima után a felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Arad, 1904. április hó 27.

Isten adjon örök nyugalmat neki!

Strasser Emil	Özv. Strasser Hugóné és
Özv. Strasser Mikáné és	gyermekel,
gyermekel,	Özv. Schneider Ferenoné,
testvérel.	Steaklossa Lajos és neje,
Özv. Tury Béláné	sógornő és sógora.
szül. Schneider Anna,	
sógornője.	

Csütök Károly első temető-rendező intézet. Entreprises des pompes funébres. Szt.-Margit részvényt. Aradon.

Özv. Györfy Antalné szül. Szilágyi Ágnes a maga, valamint az elhunytak sógor és sógornő, özv. Buzás Pálné szül. Szilágyi Vera, Privinszky Janos és neje, továbbá komái, komaasszonyai, számos keresztgyermekel, jóbarát, ismerős és szomszédai nevében is fájdalmas szívvel jelenti felejtethetetlen jó férjének

Györfy Antalnak

1904. április hó 26-án esti fél hét órakor életének 64. s boldog házasságának 32 ik évében hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai április hó 28 án d. u. 6 órakor fognak Orsz. utca 10/a. számú saját házából az ágost. ev. hitvallás szertartásai szerint tartandó ima után a felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Arad, 1904. április hó 27.

Legyen a hant könnyű kiszemvedett perai felett!

Csütök Károly első temető-rendező intézet. Entreprises des pompes funébres. Szt.-Margit részvényt. Aradon.

201—1904. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az Orczy utca rigol kijavítási, továbbá a Dezső- és Török Gábor utcák vízlevezető árkaiknak kikövezési; a György-utcában kő-alapos ut készítése; a Rákóczy-utcának a Hunyady- és Forray-utcák közötti részének aszfalttal leendő burkolási és a külvárosi utak kavicsolási munkálatainak elvállalása iránt folyó évi május hó 2-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: I. Az Orczy-utcai rigol kijavítása, továbbá a Dezső és Török Gábor-utcák vízlevezető árkaiknak kikövezése 1020 korona. II. A György-utcában kő-alapos ut készítése 3024 korona. III. A Rákóczy utcának a Hunyady és Forray-utcák közötti részének aszfalttal leendő burkolása 26116 kor. 95 fill. IV. Külvárosi utak kavicsolása 2600 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1904. évi április hó 25-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

194—904. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város részére 1904—5 évi telére szükséges 1200 köbméter marosmenti bükk és 1200 köbméter marosmenti cserfa szállítása iránt folyó évi május hó 2-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: köbméterenként 6 korona 10 fillér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1904. évi április hó 25-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

Telefon szám 278.

GLÜCK JÓZSEF

József főherczeg-ut 7.

Elvállal úgy helyben mit vidéken

szobafestő,**szobakárpitozó**

és könnyű súlyu

dombormű diszítési,

mindennemű mázolási és fénymázolási munkát a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Továbbá ablakok díszítését

1005

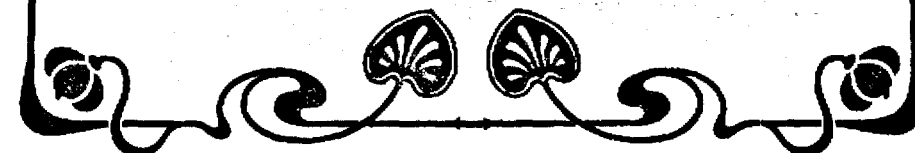
üvegfestési utánzattal,

ugyszintén lakások féregmentessé tételét.

Nagy választék

dombormű diszekben,

bel- és külföldi kárpitokban.

Az egész világból jövő

hálaíratok és elismerő levelek fényes bizonyosságot tesznek arról, hogy a

Hajós-féle**ARADI IBOLYA-CRÉME**

szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösség és mindennemű arcviszítatlanság ellen feltűnő jó és utolérhetően készítmény. A bőrbe rögtön felszívódik, hatása bámulatba ejtő. Nappal is használható!

Egy tégely ára 1 korona.

Aradi Ibolya-crém szappan 70 fill.

Ibolya-hőlypor fehér, rózsaszín és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 1 kor.

Kapható a készítő és feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

118

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Kelemen, Hauer Lajos (Gáj), Kossuth Pál, Ring Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerész urak és Vojtek és Weiss droguista uraknál.

Figyelemre: A bevásárlásnál ezáltal HAJÓS-féle készítményeket tessék kérni és elfogadni.

Lakatos tanulókellátással és ellátás nélkül meg-
egyezés szerint 1240

azonnal felvétetnek

Stoll Bélánál

Csernovits Péter-u. 22—23 sz.

8593—1904.

Hirdetmény.

Az 1903. és 1904. évben keletkezett, még eddig meg nem adózott ipari és üzleti vállalatok, nem fix jövedelmű értelmi és mindennemű haszonhajtó foglalkozásokat érdeklő és III. oszt. kereseti adó alá tartozó adókielégítési javaslatokat az 1883. évi XLIV. törvények 18 § a értelmében azon czélból tételnek folyó hó 27-én kezdődő, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek 1903. évi üzletadójára vonatkozó adókielégítési javaslatok pedig folyó hó 26-án kezdődő 8 napi közszemlére a város adóügyi osztály 1. számú hivatali helyiségébe; hogy azt ezen idő alatt mindenki megtekinthesse, az öt vagy másokat érdeklő javaslatokra nézve netalán észrevételeit ezen 8 nap alatt írásban a kir. pénzügyigazgatóságnál, azon túl pedig szóval a május hó 4-én összeülő adókielégítő bizottságnál megtehesse.

Arad, 1904. évi április hó 23-án.

A városi tanács.

6006—1904. kh.

Hirdetmény.

A vasárnapi munkaszünetről szóló törvény alapján kibocsátott 28559—1903 sz. rendelet II. A. I. pontjának kiegészítéseként annak r. alpontja gyanánt m. kir. kereskedelmi miniszter ur ó nagyméltósága a következő rendelkezést fűzte: Az 1898. évi XXIII. törvény-cikk alapján alakult ipari és gazdasági hitelszövetkezetek közül, valamint a hasonló célú és hasonló keretben működő egyéb ipari és gazdasági előleg és hitel egyletek közül azok, a melyeknél az üzleti tevékenység kizárólag a vásár- és ünnepnapok néhány órájára szorítkozik, a melyek tehát köznapokon egyáltalában nem állanak a közönség rendelkezésére és melyek nem rendelkeznek saját állandó személyzettel, vasárnapokon nyitva tarthatók, s a rendszeres üzletmenettel járó teendőiket végzhetik. Megjegyzem azonban, hogy ez a rendelet nem vonatkozik nyersanyag beszerző, fogyasztó vagy egyéb rendszeres ügyvitellel foglalkozó szövetkezetekre vagy szövetkezeti raktárakra, sem pedig hitelnyújtással békőnapokon is foglalkozó, tehát rendszeres üzletvitellel bíró hitel szövetkezetekre, vagy hiteligyletekre.

Arad, 1904. évi április hó 22.

Sarlot,
főkapitány.

Centauria gyomorerősítő tea

gyomorgöres, erős gyomorhurut, régi idült gyomorbajoknál és étvágytalanság ellen biztos szer. Biztos hashajtó idült vastag bélpangásnál, nehéz székelésnél minden fájdalom nélküli hashajtó **1 doboz 2 kor. próba doboz 1.20 kor.**
Hurut, nátha, köhögés nyálkásodás, köhögési és torokbeli ingerből kitűnő hatású szer a

SENEGA MELLPASTILLA

1 doboz 1 kor.

1049

Kapható:

UDVARDI KOSSUTH PÁL

Szűz-Mária gyógyszerárán.

Arad, Boros Béni-tér 13.

475—1904. II. szám.

Hirdetmény.

Aradvármegye alispánjának 1904. évi április hó 3-án 5371—1904. szám alatt kelt intézkedése alapján a pécskai, kurticsi, új-szent-annai, pankotai, borosjenői, kisjenői és eleki vasúti állomásokhoz vezető összesen 9603.20 fm. hosszú törvényhatósági közutak félközcska és ciklops kőburkolattal való kiépítésének biztosítása céljából az 1904. évi május hó 14-ik napjának délelőtt 10 és 1/2 órájára a vármegyei székház kistermében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlatokat az ajánlati költségvetéssel együtt az alkalmazandó kő mintájával a kitűzött nap d. e. 10 órájáig az aradi kir. államépítészeti hivatalhoz annyi alkalommal inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt az ajánlati költségvetés végösszege 5%-ának megfelelő bántópenznek az aradi m. kir. adóhivatalnál történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1904. évi április hó 18-án.

1228

M. kir. államépítészeti hivatal.

Keller,
kir. főmérnök

MINDEN HOLGYNEK SZÜKSÉGES ARCZBORE MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összehajlítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsiros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszűntet szípiót májfoltot, bőrtakát (mitesser) és minden arcstíztáltságot. Massázshoz használva eltűntet redőket, himbőhelyet stb.

Csak az azon készítmények valódiak, a melyek ezimaras védjegyemmel vannak lezárva.

Kamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

1075

Margit szappan 70 fillér.

Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárán és droguériában.

Apátfalván: Tar Imre, Battyány: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenő: Pinter Ferenc, Boros-Sebesen: Zangeri Gyula, Berzován: Székely Sándor, Cs. Apáczán: Bonomi Antal, Cs. Palotán: Nagy Albert, Cs. Almán: Berkes Árpád, Elek: 10. Páker István, Földes: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnar István, Győrökön: Masznik Dániel, Kis-Jenő: Bayer György, Keresztesen: Schögi Pál, K. agován: Fejes Lajos, Erticsen: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kulcsár Ferenc, Mező-Kovácskán: Szabady Viktor, M. Radán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halm gyon: Hanzáros Ádám, Nagy-Zoribon: Vály Géza, Ó-Pécskán: Koksán János, Pankotán: Pászovits Gusztáv, Pityarcon: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, S. pándon: Csiky Lukács, Soborszában: Károlyi Kálmán, Szemlaken: Hauszler Sándor, Tanczon: Kuntz János, és Új-Aradon: Torma György arad gyógyszerárán.

Ékszerárak

a közlegő bérmláshoz a legnagyobb választékban kapható csakis

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész-nél

ARAD, TEMPLUM-UTCZA

Minorita-palota.

Ugyanott mindenféle más tárgyak megvétetnek vagy átcsereítetnek.

Veszek

1076

zálogczédulákat.

Telefon 438.

Azonnal elfoglalható Kiadó lakás!

József főherczeg-ut 12. sz.
házunkban

5 szobás lakás

modern berendezéssel, fürdőszobával és kitűnő mellék helyiségekkel

k i a d ó.

Bővebb felvilágosítást József főherczeg ut 12. sz. földszinti irodánk nyújt.

1222

Fodor és Reisinger.

ALAPITTATOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézet

Budapest. VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt. Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

ALAPITTATOTT 1890.

A legjobb fémtisztító szer

ma és az is marad az

AMOR

fémisztító gyönyörű fénnyel.

Mindenütt kapható 14, 20 és 30 filléres dobozokban.

Gyáros: Lubszynski & Co., Berlin N. O. Ügyeljünk az „Amor” védjegyre.

511

Telefon 331.

Rozsnyay Mátvás

gyógyszerár

a Szent Károlyhoz, Aradon, Szabadság-tér.

Mindenemü kül- és belföldi különlegességek, széptíszerek, arcztízek, hölgyporok, pipere és gyógyszerárak, kötszerek, illatszerek, irrigátorok felszerelve, cognac, rum, tea, törköly, malaga, ménesi, aszabor, cacao por, gyermektáplisztek, fogporok, szájtízek, hajszesztek, szobailatok, valódi kölni víz, nagy választékban kaphatók. — Ártalmatlan, csodás hatású bőrfinomító készítmények.

Serail-arczkenőcs, éjjeli használatra. Egy tégely 1 kor. 40 fillér, kis tégely 70 fillér.

Serail-Crème, nappali használatra. Egy tégely 1 korona.

Serail-szappan. Kitűnő pipere szappan. 1 drb. ára 60 fillér.

Serail-szájtíz. Kellemes aromás szájtíz. 1 üveg 1 kor. 50 fillér.

Serail-hölgypor. Kiváló minőségű finom pipere por 3 szín on. Egy dohoz 1 korona.

Gyermekeknek váltóíz, hideglelés, számarköhögés ellen a legjobb hatású szer a valódi tölt. Rozsnyay-féle chinin cukorka. Valódi csak ak-szorösen kitűntetett. Rozsnyay Mátvás névalírásal van el-látva. Egy 10 dbot tartalmazó dohoz 1 kor.

152

A természetes keserűvizek sorából magasan kiemelkedik a

Schmidthauer-féle

Igmándi keserűvíz,

mely a **székrekedés** és azzal járó belső bajoknak u. m.: **étvágyhiány, gyomorfejfájás, aranyér, vérbőség** stb. páratlan természetes gyógyítója.

Már fél pohárral reggelizés előtt használva teljesen fájdalom nélkül hat, a nélkül, hogy a szervezetet gyöngítene.

Főraktár Aradon: G. Földes Kelemen gyógyszerész, Fejér Gyula, Dürr Kossárd, Schwartz J., Karácsonyi A., Rothstein M., Dalmat L., Guttman S., Lázár Gy., Tamasdán K., Berger J. és Aitmann Ede uraknál. Kapható **mindenütt**, úgy egész, mint a közönség kényelmére a 2-3-szori asználatra elegendő kis fél üveges töltésben is. Utasítás mellékelve.

Fél üveg 30 fillér.

Egész üveg 50 fillér.

FOGAK

szájpadlás nélkül és anélkül, hogy a gyökerek eltávolításának 8 koronától. Az általam készített és **Párisban első díjat nyert** fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszédzavarokat nem okoz és kitűnően rag vele. Régi fogsorok átalakíttatnak.

Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 50. sz I. em.

Royal-szállóval szemben.

Nagyobb rendeléseknél a vasutköltség fele megtérítettik.

Fogorvos:

LÖFLER EMIL.

Foghúzás érzéstelenítve.

Tartás plombák.

Rendel: d. e. 10-12 óra

d. a. 5-7-ig.

Vasár- és ünnepnapokon is.

Mérsékelt árak. Részletfizetésre is.

Fogtechnikai vezető:

GROSSMANN S.

a párisi fogorvosi akadémia kiállításán a kereszttel díszített aranyéremmel kitüntetve. Fogad reggel 8-tól este 8-ig.

A legszebb

Női ruhakelmék és blousok,
Costüm kelmék fekete és színes,
Ruha és blous selymek, zeffírek,
Cosmanosi cretton és battisztok,
Napernyők a legdivatosabb kivitelben

jutányos árban szerezhető be

Singer Sándor áruházában

Arad, Andrassy-tér 20.

Vidékre mintákat bérmentve küldök.

Meghívás

az aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság
XXIII. rendes közgyűlésre,

mely Aradon, a részvénytársaság saját házában levő igazgatósági helyiségben, **1904. évi május hó 29-én délelőtt 11 órakor** fog megtartatni.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése a 1903. év üzletéről.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Az 1903. évre vonatkozó üzleti zárszámadások és mérleg előterjesztése, valamint a mérleg megállapítása, a tiszta nyereség hováfordítása és az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása tárgyában határozathozatal.
4. Az alaptőkének újabb 25,000 drb. törzsrészvény kibocsátása általi felemelése és ezzel összefüggően az alapszabályok
7. §-ának megváltoztatása iránti javaslat.
5. Az alapszabályok 40. §-a értelmében kilépő három igazgatósági tag helyeinek választás utján betöltése.
6. Lemondás folytán üresedésbe jött egy igazgatói helynek betöltése.
7. A felügyelő-bizottság tagjainak választása.
8. Esetleges indítványok.

Megjegyzés: Minden részvény egy szavazatra jogosít, — a részvények le nem járt szelvényeikkel együtt 14 nappal a közgyűlés előtt:

Aradon: a társaság főpénztáránál;

Budapesten: a „Magyar Agrár- és Járulékbank”-nál;

Bécsben: „Schoeller & Comp.” uraknál;

Berlinben: „Born & Busse” uraknál és „Bank für Handel und Industrie” banknál.

M/m. Frankfurtban: „V. Erlanger & Söhne” uraknál leteendő, hol azokról megfelelő elismervények adnak.

Aradon, 1904. évi április hó 26-án.

1260

Az aradi és csanádi egyesült vasutak
részvénytársaság igazgatósága.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a

Kiadóhivatal:

József főherceg-ut 22. szám.

Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselekedet kereső vagy cseledek ajánlkozó apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárulító helyein.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban:

József főherceg-ut 22. szám.

Telefon szám: 151.

Akinek

ismeretség híján

háztartásra,
nevelésre,
fizetveztésre,
könyvelésre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellésre,
kertészre,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szükség

Aki

eladni kíván

butort,
söngörát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.:
vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászterületet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

Aki

mindenestét vétel vagy bérbevitel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értezt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

kis hirdetési

rovatát használja.

Lapkihordók

felvételnek a kiadóhivatalunkban.

Eladó rövid zongora

erős szerkezettel, csinos külsejű, csomagoló ládával 120 forintért eladó Walthier Györgynél Eleken 1139

Nagymennyiségű Maculatura

eladó az Aradi nyomda Részv. Társaságnál.

Elsőrendű

prima nehéz pörkölt szalonna kapható Meisztrovich Jánosnál, Aradon. 1241

Országszerte ismert

vizsgalapjainkból

100 db 1 korona a pénz előre való be-
küldésével bérmentve 1 k. 30 f., mint ke-
resztökös tokban küldve, a gyűjtés
ellen véve. 100—750 drbig a bérmentesi-
tésre 72 fillér küldendő. Utánvétellel a
szállítási költség sokkal több.

Ingusz I. és Fia

kiadóhivatala Arad.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Weitzer János-u. 13. sz.

a főpostával szemben.

Ajánlja dus raktárát mindenféle
paszományos és gombkötő árukban,
u. m. zsinór, gomb, rojtok, bojtok,
selyem Ponponok és zsaniliákban.

Elvállal 526

minden e szakba vágó munkát, a
legjutányosabb árak mellett.

Elefántcsont
Név-
jegyek

kaphatók

Aradi Nyomda
Rtársaságnál.

Papp Samu

műkertész,

a Kertészeti Közlöny szerkesztője.

Elvállal kisebb nagyobb

kertek berendezését

vagy ujjá alakítását

és további kezelését

Készít

a legújabb párisi divat szerint

élő virágokból

csokrokat, koszorukat

és mindenféle dísz tárgyakat. Mér-
sékelt árakért. 1218

Arad, Török Gábor-utca 20.

Óriási gyümölcs termést

csak

ugy érhetünk el,

ha gyümölcs fainkat a Schelle-féle
zöld szappan olda-
tával többször be-
permetezzük.

A Schelle-féle zöld szap-
pan 1 kor. 40 filléres da-
rakban kapható a kő-
szítő 399

Földes Kelemen

gyógygyógyász Aradon

BUTOR

— csak jó minőségű —

legjutányosabb árban

kapható

Varga József

asztalos mesternél 1136

Arad, Kápolna-u. 6/a.

Uraságoktól használt

nyári és téli férfi ruhákat
háló ebédlő és más buto-
rokat 1138

a legmagasabb áron vesznek.

Kivánatra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Ujtás a lakások tisztázásánál!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönsé-
get, hogy hosszú kísérletezés után oly
szerrel és eszközzel rendelkezem, hogy
teljes megbízhatóság és jóállás mellett
a lakások

tökéletes féregmentessé tételét

elvállalom.

Teljesítek mindennemű díszes és egy-
szerűbb

szobák, termek stb. festését

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igény-
eknek megfelelő legdiszesebb kivitelig
és mindennemű mázolásai és fénymázolásai
munkálatokat a legalaposabb kivitelben,
a lehető legjutányosabb árak mellett. A
n. é. közönség b. megbízását kérve ki-
váló tisztelettel

Guttmann Sándor,

szobafestő 691

Weitzer János-utca 19. földszint.

Pusztafi és Tírsa (Budapest, V., Lipót-körút 17.) festékeivel.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönség tudomására hozni, hogy
helyben,

József-főherceg-ut 11. sz.

alatt, (Karolina-utca sarkán) egy,
a mostani kor igényeinek teljesen
megfelelő

női divat és
rövidáru üzletet
nyitottam.

Amidőn magam a n. é. közönség
pártfogásába ajánlom, főgye-
kezetem oda fog irányulni, hogy
nagyrabecsült vevőimnek minden
"gényeit a legnagyobb mértékben
kielégítem.

Kiváló tisztelettel,

Stern József.

621

Ugyanott egy jó házból való tan-
tanulást felvétetik.

Sok pénz!!

400 koronát kereshet
mellékesen bármily tár-
sadmű állásu egyén.
Minden risico nélkül.
Minden kérdészköde-
seket „A. B. 17.” jegy
alatt a „Mercur” hárde-
tési iroda Stuttgart (Berg-
strasse) továbbít.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

60510—1904. F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy
a vasúti kocsikban és az állomásai
helyiségekben elhagyott tárgyak,
u. m. bőröndök, táskák, kalapok,
ruha- és fehérneműek, botok, nap-
ernyők és esernyők stb. az alább
felsorolt állomásokon árverés alkal-
mával azonnali készpénz fizetés
mellett el fognak adni:

Állomáson	1. évi április hó
Szeged	28-án d. e. 9 óra
Debreczen	29-én d. e. 9 óra
Budapest, 1904. évi április hó.	

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

